

X lat
Instytutu
Hodowli
Zwierząt
2002–2012

Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt

X lat

Instytutu
Hodowli
Zwierząt
2002–2012

Opracowanie na podstawie dostępnych materiałów
Tadeusz Szulc

Zdjęcia:
Marian Kuczaj
Agnieszka Frydlich
Archiwum Studenckich Kół Naukowych

Opracowanie redakcyjne i korekta
Magdalena Kozińska

Łamanie i projekt okładki
Paweł Wójcik

© Copyright by Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, Wrocław 2013

ISBN 978-83-7717-124-0

WYDAWNICTWO UNIwersYTETU PRZYRODNICZEGO WE WROCŁAWIU
Redaktor Naczelny – prof. dr hab. inż. Andrzej Kotecki
ul. Sopocka 23, 50–344 Wrocław, tel. 71 328–12–77
e-mail: wyd@up.wroc.pl

Nakład 150 + 16 egz. Ark. wyd. 3,74. Ark. druk. 5,5
Druk i oprawa: EXPOL, P. Rybiński, J. Dąbek, Spółka Jawna
ul. Brzeska 4, 87–800 Włocławek

Człowiek nigdy nie powinien tracić
umiejętności stawiania pytań,
gdyż uczenie się i czerpanie korzyści z nauki,
to tajemnica spełnionego życia.

Richard David Precht

prof. dr hab. inż.
Tadeusz Szulc

Słowo wstępne

Struktura organizacyjna wydziału i uczelni jest wypadkową zakresu wykonywanych zadań, liczebności kadry, spójności realizowanych problemów dydaktycznych i naukowych, a także polityki państwa i uczelni w zakresie nadzoru nad szkolnictwem wyższym. Niedobór kadry, a szczególnie profesorów, w okresie powojennym sprawił, że tworzone duże jednostki organizacyjne, np. na Wydziale Zootechnicznym utworzono Katedrę Szczegółowej Hodowli Zwierząt i Żywienia, którą kierował prof. Tadeusz Konopiński. Wraz z awansem naukowym młodych pracowników wyodrębniano kolejne zakłady, a następnie katedry. Była to też często forma dodatkowego awansu finansowego pracowników. W 1970 r. decyzją ministra wprowadzono w uczelniach arbitralnie instytuty, aby je zlikwidować przy kolejnej zmianie trendu politycznego (w 1982 r.), pomimo że część pracowników uznała tę strukturę za właściwą i przyszłościową. Kolejne, strukturalne zmiany organizacyjne nastąpiły po uzyskaniu przez uczelnię w 1990 r. pełnej autonomii. Kierownictwo, biorąc za przykład struktury w renomowanych uniwersytetach na świecie oraz ogólnospołeczne trendy integracji, uznało, że 2–5-osobowe samodzielne katedry są zbyt małe, by gwarantować ich właściwy rozwój. Dlatego Senat ustanowił w 2001 r. nowe kryteria tworzenia jednostek uczelni.

Instytut Hodowli Zwierząt z pięcioma zakładami rozpoczął działalność w październiku 2002 r. Dyrektorem Instytutu został mianowany prof. Tadeusz Szulc, a za-

prof. dr hab. inż.
Bożena Patkowska-Sokoła

stępcą dyrektora prof. Bożena Patkowska-Sokoła, która pełniła obowiązki dyrektora w czasie gdy prof. Tadeusz Szulc został wiceministrem w Ministerstwie Edukacji Narodowej i Sportu (2003–2005). Na wniosek dyrektora utworzono zakłady, którymi w ostatnim dziesięcioleciu kierowali:

- Zakład Hodowli Bydła i Produkcji Mleka – prof. Aleksander Dobicki, prof. Ryszard Ziemiński, prof. Tadeusz Szulc, prof. Andrzej Filistowicz,
- Zakład Hodowli Drobiu – prof. Bronisława Chełmońska, prof. Ewa Łukasiewicz,
- Zakład Hodowli Koni i Jeździectwa – prof. Henryk Geringer de Oedenberg, dr hab. Ewa Jodkowska,
- Zakład Hodowli Owiec i Zwierząt Futerkowych – prof. Janusz Kuźniewicz, prof. Bożena Patkowska-Sokoła,
- Zakład Hodowli Trzody Chlewnej – prof. Stanisław Jasek.

W Instytucie pracuje średnio 37 osób, w tym 24 nauczycieli akademickich, co stanowi ponad 40% kadry zootechnicznej Wydziału Biologii i Hodowli Zwierząt.

Głównym założeniem kierownictwa Instytutu było stworzenie wspólnej bazy dydaktycznej, laboratoryjnej i doświadczalnej w obiektach Wydziału oraz w zakładach doświadczalnych, intensyfikacja i rozwój badań naukowych oraz integracja naukowych zespołów badawczych.

Baza lokalowa i działalność organizacyjna Instytutu

Już od początku działalności Instytutu jego jednostki: Zakład Hodowli Drobiu, Zakład Hodowli Bydła i Produkcji Mleka, Zakład Hodowli Koni i Jeździectwa, a następnie Zakład Hodowli Owiec i Zwierząt Futerkowych przeniosły się do nowych pomieszczeń, co znacząco poprawiło warunki pracy. Każda jednostka ma do dyspozycji własną salę ćwiczeniową i niemal każda bibliotekę oraz pomieszczenia laboratoryjne. Utworzono nowoczesne laboratoria specjalistyczne:

- Laboratorium Oceny i Analiz Mleka,
- Laboratorium Mikrobiologii i Genetyki Molekularnej,
- Laboratorium Chromatografii i Badania Mięsa,
- Laboratorium Kriokonserwacji Nasienia Ptaków,
- Laboratorium Embriologii Ptaków Domowych,
- Pracownię Oceny Jakości Jaj,
- Laboratorium Oceny Skór i Okrywy Włosowej,
- Stajnię dydaktyczną w Pawłowicach,
- Chlewnię dydaktyczną Pawłowicach.

Laboratoria te wyposażono w nowoczesną aparaturę za ponad 2 mln zł. W tym też czasie, głównie w zakładach doświadczalnych, wybudowano lub zmodernizowano i oddano do użytku:

- nowoczesną fermę krów mlecznych na 112 stanowisk dla krów w Swojcu wraz z jałownikiem,
- oborę dydaktyczną na 20 stanowisk dla krów, wraz z zapleczem socjalnym dla studentów,

Budynki Wydziału BiHZ, w tym Instytutu

Część Zakładu Hodowli Koni i Jeździectwa

Małe przezuwacze na Biskupinie

Instytut Biologii oraz Zakład Hodowli Owiec i Zwierząt Futerkowych

- wiwarium dydaktyczno-naukowe o powierzchni ponad 1000 m² w Swojcu,
- obiekt naukowo-dydaktyczny wraz z salą audytoryjną i częścią socjalną dla studentów (16 dwuosobowych pokoi) w Swojcu,
- wiwarium dla małych przeżuwaczy dla 50 matek w Swojcu.

Przy ul. Koźuchowskiej we Wrocławiu zmodernizowano w pełni wiwarium dla drobiu i utworzono pomieszczenie dla zwierząt futerkowych. W pomieszczeniach tych przez cały rok utrzymywane są ptaki różnych gatunków (kury, indyki, perlice, przepiórki, bażanty łowne, kaczki typu pekin, kaczki piżmowe, gęsi domowe, gęsi gęgawe, bernikle kanadyjskie, gęsi chińskie) wykorzystywane w trakcie zajęć dydaktycznych, a także do badań podstawowych. W pomieszczeniu dla zwierząt futerkowych znajdują się króliki różnych ras, natomiast owce i kozy różnych ras utrzymywane są w owczarni i na wybiegu obok tych pomieszczeń. W budynku przy ul. Koźuchowskiej 6 zagospodarowano jedno z pomieszczeń, wyposażono w pomoce dydaktyczne i utworzono pracownię hodowli koni.

W Górskiej Stacji Doświadczalnej w Radomierzu zmodernizowano: dwie oboje dla bydła, budynek administracyjny z miejscami noclegowymi dla studentów, wybudowano wiatę na maszyny oraz powiększono stado podstawowe krów rasy charolaise do 120 matek.

W RZD w Swojcu utrzymywane są trzy rasy zachowawcze zwierząt gospodarskich: bydło rasy polskiej czerwono-białej, gęś biłgorajska i owca olkuska.

Działalność dydaktyczna Instytutu

Pracownicy Instytutu prowadzą zajęcia dydaktyczne na wszystkich wydziałach Uczelni. Z ich inicjatywy utworzono program i powołano nowy kierunek studiów „Bezpieczeństwo żywności”. Aktywnie też uczestniczyli w opracowaniu programu i utworzeniu kierunku „Bioinformatyka”. Pracownicy Instytutu, poza przedmiotami obligatoryjnymi, zgłosili kilkanaście elektywów, które są chętnie wybierane przez studentów różnych wydziałów, w tym:

- Alternatywne użytkowanie koni – dr Ewa Walkowicz
- Biologia mleka – prof. dr hab. Tadeusz Szulc
- Biologia ptaków łownych – dr hab. Marek Adamski, prof. UP
- Biologia psowatych dziko żyjących i udomowionych – prof. dr hab. Andrzej Filistowicz, dr Marzena Janczak
- Biologia przeżuwaczy – dr hab. Andrzej Zachwieja, prof. UP
- Chów ptaków ozdobnych – dr Artur Kowalczyk
- Chów i hodowla bydła mięsnego – dr hab. Maciej Adamski
- Chów i hodowla zwierząt futerkowych – prof. dr hab. Andrzej Filistowicz, dr Marzena Janczak
- Chów i hodowla drobiu wodnego – dr Maria Chrzanowska
- Etologia i dobrostan koni – dr hab. Ewa Jodkowska
- Hodowla i reprodukcja ptaków użytkowych – prof. dr hab. Ewa Łukaszewicz
- Metody oceny skór i okrywy włosowej – prof. dr hab. Bożena Patkowska-Sokoła
- Ocena surowców pochodzenia zwierzęcego – prof. dr hab. Bożena Patkowska-Sokoła, dr hab. Maciej Adamski, prof. dr hab. Ewa Łukaszewicz, prof. dr hab. Piotr Nowakowski

Pracownia Zakładu Hodowli Koni i Jeździectwa

- Przydomowy chów ptaków – dr hab. Marek Adamski, prof. UP
- Jeździectwo – prof. dr hab. Henryk Geringer de Oedenberg
- Produkcja i przetwórstwo mięsa wieprzowego – dr hab. Damian Knecht, prof. UP
- Podstawy hipoterapii – dr Maciej Dobrowolski
- Ptaki wodne – dr Maria Chrzanowska
- Zastosowanie technik biologii molekularnej w hodowli zwierząt – dr Anna Zielak-Steciwno
- Produkcja mleka w gospodarstwach specjalistycznych – dr hab. Marian Kuczaj, prof. UP
- Organizacja produkcji zwierzęcej w krajach Unii Europejskiej – dr hab. Marian Kuczaj, prof. UP
- Użytkowanie małych przeżuwaczy – prof. dr hab. Piotr Nowakowski
- Organizacja i działalność grup producentów rolnych – dr hab. Damian Knecht, prof. UP
- Produkcja trzody chlewnej w gospodarstwach farmerskich – dr hab. Paweł Gajewczyk, prof. UP
- Rachunkowość i analiza ekonomiczna w gospodarstwach rolnych – dr hab. Damian Knecht, prof. UP
- Specjalizacja w produkcji trzody chlewnej – prof. dr hab. Stanisław Jasek

Większość zajęć dydaktycznych na kierunku zootechnika odbywa się w laboratoriach Instytutu i zakładach doświadczalnych. Studenci mają możliwość uzyskiwania certyfikatów kompetencji w zakresie: „badania skór i okrywy włosowej” oraz „analitik mleka” lub „sędziego jeździeckiego”. Wszystkie sale ćwiczeniowe Instytutu wyposażone są w sprzęt multimedialny i komplet pomocy dydaktycznych.

Sala ćwiczeń Zakładu Hodowli Bydła i Produkcji Mleka

Sala ćwiczeń Zakładu Hodowli Drobiu

Przedmioty i godziny dydaktyczne realizowane przez pracowników Instytutu

Rok akademicki	2001/2002	2002/2003	2003/2004	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Liczba godzin	6449	7014	7484	7543	9211	7639	8063	7564	7220	6084	6084
Liczba przedmiotów	24	51	42	41	39	32	34	52	41	48	48

Sala ćwiczeń Zakładu Hodowli Owiec i Zwierząt Futerkowych –
pracownia skór

Ćwiczenia z hodowli drobiu

Pracownicy Instytutu samodzielnie lub w zespołach wydali szereg dydaktycznych publikacji, w tym: *Hodowla i użytkowanie bydła*, *Chów i hodowla zwierząt*, *Hodowla bydła i produkcja mleka*, *Hodowla bydła, standardy unijne i krajowe*, *Planowanie i organizacja hodowli zwierząt gospodarskich*, *Cele i instrumenty marketingu w agroturystyce*, *Hodowla zwierząt futerkowych*, *Chów i hodowla nutrii*, *Psy*

Ćwiczenia w hali udojowej w RZD w Swojcu

w służbie człowieka, Dzikie psy, Mleko. Biologia, chemia, analizy, Tajemnice mleka, a także książkę Jakość kształcenia w szkołach wyższych.

Zakład Hodowli Koni i Jeździectwa (dr hab. Ewa Jodkowska) od 1995 r. organizuje studia podyplomowe w zakresie: „Hodowla koni i jeździectwo” oraz „Naukowe podstawy treningu koni”, które łącznie ukończyło ponad 600 osób. Studia podyplomowe w zakresie „Planowanie i organizacja pracy hodowlanej”, kierowane przez prof. Andrzeja Filistowicza, ukończyło 120 osób.

Zakres działalności naukowej jednostek

Badania prowadzone przez pracowników naukowych dotyczą poszczególnych gatunków zwierząt (bydło, świnie, owce, konie, drób, zwierzęta futerkowe), w tym spraw chowu, genetycznego doskonalenia, reprodukcji, doskonalenia technologii produkcji oraz możliwości modyfikowania składu i jakości produktów pochodzenia zwierzęcego: mleka, mięsa i jaj. Coraz więcej badań wykonywanych jest razem z doktorantami i pracownikami różnych jednostek Instytutu, wydziału i uczelni oraz innych jednostek krajowych i międzynarodowych, co stwarza warunki do bardziej kompleksowych badań i wspólnego korzystania z laboratoriów. Staże naukowe w Instytucie odbywają doktoranci i młodzi uczeni z jednostek naukowych z kraju i z zagranicy (m.in. Uniwersytet w Hom – Syria, Uniwersytet w Nitrze, Uniwersytet Rolniczy Grzegorza Mendla w Brnie, Uniwersytet w Czeskich Budziejowicach, Uniwersytet Wrocławski, Uniwersytet Rolniczy w Krakowie, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Uniwersytet Medycyny Weterynaryjnej we Lwowie, Ecole d'ingénieurs Purpan w Tuluzie).

Zakład Hodowli Bydła i Produkcji Mleka

Pracownicy i doktoranci Zakładu prowadzą badania w szerokim zakresie. Dotyczą one: produkcji żywca wołowego na trwałych użytkach zielonych w rejonie Sudetów i Ujścia Warty, intensywnej technologii opasu młodego bydła, możliwości sterowania składem i jakością mleka krów przez żywienie, wykorzystania suszonego wywaru zbożowego i drożdży w żywieniu różnych gatunków zwierząt gospodarskich, uwarunkowania produkcji i składu siary, tworzenia bioaktywnych preparatów siary krów, zastosowania alternatywnych preparatów siarowych w żywieniu oseseków,

Zakład Hodowli Bydła i Produkcji Mleka – 2011

Od lewej, od dołu: Maciej Adamski, Andrzej Zachwieja, Jerzy Juszcak, Tadeusz Szulc, Ryszard Ziemiński, Andrzej Filistowicz, Marian Kuczaj, Anna Wieliczko, Alicja Łoza, Daria Sołtysik, Maria Lenarska, Katarzyna Paczyńska, Katarzyna Olszewska-Głowacka, Joanna Tumanowicz, Andrzej Tomaszewski, Marcin Warchałowski, Anna Zielak-Steciwo, Irmina Newlacił, Monika Demkowicz, Ewa Pecka, Agata Twardowska-Gołębiewska, Katarzyna Walkowiak, Edyta Stosiak, Katarzyna Czyż

Zestaw opracowań zwartych, autorzy i współautorzy: Tadeusz Szulc, Marian Kuczaj, Andrzej Filistowicz, Ewa Łukaszewicz, Stanisław Jasek, Piotr Nowakowski

technologii wychowu cieląt, szacowania umięśnienia i otluszczenia bydła opasowego za pomocą ultrasonografii, a także badań genetyki molekularnej, okołoporodowego żywienia krów mlecznych, molekularnego uwarunkowania procesu rozwoju komórek jajowych u jałówek, wpływu genotypu białek mleka krów na wykorzystanie białka niektórych pasz, uwarunkowania schorzeń gruczołu mlekowego, chorób metabolicznych krów.

Zakład Hodowli Drobni

Badania pracowników Zakładu dotyczą w szczególności problemu rozrodu ptaków, w tym technik pobierania i oceny nasienia różnych gatunków ptaków, ich właści-

Zakład Hodowli Drobni – 2011

Od lewej stoją: Jerzy Krzycki, Justyna Zawadzka, Maria Chrzanowska, Artur Kowalczyk; od lewej siedzą: Anna Jerysz, Ewa Łukaszewicz, Barbara Dymkowska

Opracowanie wieloautorskie, współautor opracowań
Bronisława Chełmońska

wości zapładniających oraz kriokonserwacji. W ostatnim czasie zespół prowadzi badania nad zdolnością reprodukcyjną ptaków wolno żyjących i możliwością konserwacji nasienia samców różnych gatunków ptaków (kur, indyków, gęsi, kaczek, strusi, przepiórek, bażantów, perlic, gołębi, głuszców i cietrzewi), gromadzenia rezerw nasienia niektórych ras i gatunków ptaków, a także badania w zakresie żywienia i utrzymania ptaków.

Zakład Hodowli Koni i Jeździectwa

Zespół prowadzi badania, które obejmują szacowanie wartości hodowlanej i użytkowej koni sportowych, fizjologiczne aspekty wytrenowania koni sportowych i wykorzystania ich w rekreacji, termowizji w szacowaniu parametrów zdrowia i użytkowości koni, dobrostanu koni, komputerowych baz danych koni śląskich.

Zakład Hodowli Koni i Jeździectwa – 2011

Od lewej stoją: Ewelina Jagła, Justyna Śpiewak, Maria Soroko, Ewa Formicka, Maciej Dobrowolski; od lewej siedzą: Ewa Jodkowska, Henryk Geringer de Oedenberg, Ewa Walkowicz

Opracowanie wieloautorskie,
współautor Henryk Geringer de Oedenberg

Zakład Hodowli Owiec i Zwierząt Futerkowych

Badania dotyczące hodowli małych przeżuwaczy zostały zmodyfikowane w związku z regresem hodowli owiec w Polsce. Pracownicy zajęli się w szerszym zakresie możliwością ulepszenia produktów pozyskiwanych od owiec i doskonaleniem hodowli zwierząt futerkowych. Szczególne osiągnięcia odnotował zespół pod kierunkiem prof. Bożeny Patkowskiej-Sokoły, który w licznych badaniach udowodnił możliwość zwiększania udziału wielowęglowych, nienasyconych kwasów tłuszczowych,

Zakład Hodowli Owiec i Zwierząt Futerkowych – 2011

Od lewej stoją: Piotr Nowakowski, Katarzyna Janiszewska, Krystyn Chudoba, Marzena Janczar, Robert Bodkowski, Bożena Patkowska-Sokoła, Andrzej Ćwikła, Jolanta Jabłońska-Gierlicz, Maciej Howis, Grzegorz Kuźniewicz

Opracowanie wieloautorskie,
współautor opracowań Bożena Patkowska-Sokoła

w tym skoniugowanego kwasu linolowego CLA w mięsie i mleku owiec, dokarmianych różnymi dodatkami z udziałem tłuszczów na ich wykorzystanie w prewencji chorób nowotworowych u ludzi. Są to badania, które znalazły znaczący oddźwięk w literaturze światowej. Autorzy uzyskali 3 patenty i wyróżniono ich medalami na wystawach z zakresu innowacji i wdrożeń w Brukseli, Malezji, Szwajcarii i Warszawie, a także nagrodą SITR we Wrocławiu. Obecnie zespół prowadzi badania nad wpływem podawania olejów rybich na zmiany udziału nienasyconych kwasów tłuszczowych CLA w mleku i produktach mlecznych różnych ras krów.

Zakład Hodowli Trzody Chlewnej

Zakład prowadzi badania w zakresie doskonalenia technologii utrzymania loch, prosiąt i tuczników, ulepszenia cech tucznych i rzeźnych w wyniku genetycznego

Zakład Hodowli Trzody Chlewnej – 2011

Od lewej stoją: Damian Knecht, Małgorzata Filistowicz, Jerzy Akińcza, Aurelia Rak, Stanisław Jasek, Wiesław Poznański, Anna Procak, Paweł Gajewczyk

Autor i współautor opracowań: Damian Knecht, Stanisław Jasek, Piotr Nowakowski

doskonalenia i żywienia oraz krzyżowania towarowego, efektywności działania grup producenckich hodowców trzody chlewnej, poprawy użytkowości rozplodowej loch, wykorzystania systemu liniowego w ocenie pokroju loch i knurów oraz badania z zakresu występowania anomalii genetycznych u różnych ras i typów użytkowych świń.

Dorobek

naukowy, dydaktyczny i popularyzacja badań

Liczba publikacji pracowników Instytutu w latach 2002–2012

Wyszczególnienie	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	Razem
Prace recenzowane, w tym wyróżnione w JCR + Med. Wet.	40	34	69	41	44	35	41	36	54	64	60	518
	8	10	5	8	5	19	11	11	19	27	43	167
Pozostałe publikacje i referaty naukowe	12	33	35	21	26	20	31	23	47	48	18	314
Doniesienia krajowe i zagraniczne	55	42	53	71	66	60	48	52	34	60	52	593
Autorstwo i współautorstwo w opracowaniach i dziełach zwartych	8	6	9	10	14	7	18	5	10	16	3	106
Razem	115	115	166	143	150	122	138	116	145	188	133	1531

* prace opublikowane i przyjęte do druku do listopada 2012 r.,

w grupie prac JCR zamieszczono też publikacje w Medycynie Weterynaryjnej

Wyposażenie laboratoriów i zwiększona aktywność naukowa pracowników przekładają się na znaczne zwiększenie liczby publikacji, szczególnie w renomowanych czasopiśmie naukowych. Łączna liczba publikacji i doniesień naukowych wynosi ponad 1500, w tym ponad 100 różnych dzieł zwartych i ponad 500 oryginalnych

prac twórczych, z których ponad 160 opublikowano w czasopismach wyróżnionych przez JCR i w Medycynie Weterynaryjnej, szereg artykułów popularno-naukowych oraz doniesień na konferencje, broszur i instrukcji. Pracownicy uzyskali 3 patenty i zarejestrowali 7 zgłoszeń patentowych.

Pracownicy realizowali lub uczestniczyli w projektach badawczych MNiSW, w tym: 18 projektach autorskich, 12 projektach promotorskich, 3 projektach rozwojowych i 8 projektach Unii Europejskiej.

Projekty badawcze – granty – Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Kierownik projektu	Temat projektu	Nr grantu
prof. dr hab. Stanisław Jasek	Wpływ genotypu MYOG u świń pozbawionych genu stresowości na wartość tuczną i rzeźną oraz ocenę struktury i ultrastruktury tkanki mięśniowej	5 P06E 014 19
prof. dr hab. Bożena Patkowska- -Sokoła	Kształtowanie się poziomu sprzężonych dienów kwasu linolowego w tłuszczu mięsa i mleka przeżuwczy ze szczególnym uwzględnieniem owiec	5 P06E 026 19
prof. dr hab. Wiesław Poznański	Próba znalezienia nowych parametrów do selekcji loch hodowlanych na podstawie badań anatomicznych, behawioru prosiąt oraz wyników użytkowości rozplodowej	6 P06Z 041 21
prof. dr hab. Bronisława Chełmońska	Wpływ procesu kriokonserwacji na obraz ultrastruktury plemników oraz zdolność zapładniającą nasienia ptaków	6 P06D 042 21
prof. dr hab. Ryszard Ziemiński	Zastosowanie markerów genetycznych w doskonaleniu odporności krów na mastitis	3 P06D 013 22
prof. dr hab. Aleksander Dobicki mgr Agnieszka Nowo- polska-Szczyglewska	Oszacowanie wartości rzeźnej i cech umięśnienia tuszy na podstawie przyżyciowej oceny włókien mięśniowych <i>m. longissimus dorsi</i> oraz wybranych parametrów krwi	PROMOTORSKI 3 P06Z 063 22
prof. dr hab. Tadeusz Szulc Magdalena Pawelska-Góral	Wpływ niektórych czynników środowiskowych na zmienność udziału frakcji białek kazeinowych w mleku krów	PROMOTORSKI 3 P06Z 039 25
prof. dr hab. Aleksander Dobicki	Behawior i dieta pokarmowa stada bydła mięsnego wypasanego na terenach zalewowych parku narodowego „Ujście Warty” z uwzględnieniem dobrostanu zwierząt	2 P06Z 063 26
prof. dr hab. Bronisława Chełmońska mgr inż. Artur Kowalczyk	Analiza zmian morfologicznych, biochemicznych oraz zdolności zapładniającej plemników przepiórki japońskiej (<i>Coturnix coturnix japonica</i>) w nasieniu poddanym kriokonserwacji	PROMOTORSKI 2 P06D 047 28

Projekty badawcze... cd.

Kierownik projektu	Temat projektu	Nr grantu
prof. dr hab. Tadeusz Szulc	Zmiany składu wydzieliny precolostralnej i siary oraz mleka w zależności od żywienia krów w okresie okołoporodowym i ich wpływ na poziom przyswajalności immunoglobulin siarowych u cieląt	2 P06Z 041 28
prof. dr hab. Tadeusz Szulc mgr Małgorzata Bohdanowicz-Zazula	Wpływ schorzeń i zaburzeń czynnościowych wątroby na skład, parametry technologiczne i udział frakcji białek w mleku krów	PROMOTORSKI 2 P06Z 054 28
dr hab. Ewa Łukaszewicz	Wpływ dodatku selenu i wit. E na wskaźniki reprodukcyjne gęsi oraz właściwości technologiczne i skład chemiczny mięsa gęsiego	2 P06Z 037 28
prof. dr hab. Bożena Patkowska-Sokoła	Chemia i technologia preparatów olejowych zawierających sprzężone izomery kwasu linolowego jako dodatków do pasz obniżających zawartość tłuszczu w produktach pochodzenia zwierzęcego	3 T09B 130 29
prof. dr hab. Andrzej Filistowicz mgr Marzena Całka	Analiza genetyczna i fenotypowa cech pokroju i okrywy włosowej w krajowych fermach szynszyli (<i>Chinchilla laniger</i>)	PROMOTORSKI 2 P06D 041 30
prof. dr hab. Stanisław Jasek mgr inż. Małgorzata Filistowicz	Poszukiwanie interakcji między genami odpowiedzialnymi za odporność i podatność prosiąt na zakażenia szczepami <i>Escherichia coli</i> oraz genami odpowiedzialnymi za cechy użytkowe, ważne z ekonomicznego punktu widzenia	PROMOTORSKI 2 P06D 040 30
prof. dr hab. Bożena Patkowska-Sokoła	Opracowanie kompozycji naturalnego bioaktywnego kompleksu lipidowego (BKL) bogatego w biologicznie czynne kwasy tłuszczowe z rodziny ω -3 (DHA i EPA) oraz ω -6 (izomer kwasu linolowego 9c,11t i 10t,c12 i oleinowego t 11)	ROZWOJOWY R05 054 02
prof. dr hab. Tadeusz Szulc	Opracowanie zasad wykorzystania w żywieniu zwierząt suszonego wywaru z kukurydzy i pszenicy (produktu odpadowego w produkcji bioetanolu) oraz ich wpływu na użyteczność i jakość wytwarzanych produktów	ROZWOJOWY R12 059 03
prof. dr hab. Andrzej Filistowicz mgr Elżbieta Gora-jewska	Próba wykorzystania testów behawioralnych i psychoneuroendokrynologicznych w selekcji lisów polarnych o znanym kariotypie	PROMOTORSKI N N311 2209 33
dr hab. Ewa Łukaszewicz, prof. nadzw. mgr Agnieszka Partyka	Wpływ procesu kriokonserwacji na peroksydację lipidów i równowagę antyoksydacyjną w nasieniu ptaków	PROMOTORSKI N N311 2217 33
dr Anna Zielak-Steciwo	Rola mikroRNA w regulacji rozwoju pęcherzyków jajnikowych u bydła	N N311 324136

Projekty badawcze... cd.

Kierownik projektu	Temat projektu	Nr grantu
prof. dr hab. Henryk Geringer de Oedenberg mgr Katarzyna Kamińska	Ocena wybranych zachowań koni półkrwi i czy- stej krwi arabskiej poddanych próbom dzielności na Wrocławskim Torze Wyścigów Konnych – Partynice w latach 2006–2009	PROMOTORSKI N N311 372437
prof. dr hab. Henryk Geringer de Oedenberg mgr Edyta Pasicka	Analiza parametrów morfometrycznych koników polskich chowanych systemem stajen- nym w ośrodkach hodowli zachowawczej na terenie Polski	PROMOTORSKI N N311 370137
prof. dr hab. Bożena Patkowska- -Sokoła	L-karnityna biologicznie aktywny stereoizomer o właściwościach prozdrowotnych – badania nad wpływem różnych czynników na kształtowanie się zawartości związku w mięsie i mleku przeżu- waczy oraz możliwości zwiększania jej udziału w tych produktach	N N311 019537
dr hab. Andrzej Zachwieja, prof. nadzw. mgr Ewa Pecka	Zmiany właściwości fizykochemicznych mleka i siary w stanach zapalnych gruczołu mlekowego krów w zależności od genetycznego polimorfizmu kappa-kazeiny	PROMOTORSKI N N311 632838
prof. dr hab. Bożena Patkowska- -Sokoła	Technologia pozyskiwania bioaktywnych tłusz- czów i peptydów oraz ich pochodnych jako składników aktywnych komponentów żywności funkcjonalnej i neutraceutyków	ROZWOJOWY N R05 0002 10
dr Anna Zielak- -Steciwko	Finansowanie stypendium naukowego ustano- wionego przez ministra dla wybitnego młodego naukowca	
dr hab. Andrzej Zachwieja, prof. nadzw.	Wpływ suszonego wywaru z kukurydzy na bilans kationowo-anionowy dawki pokarmowej w okre- sie zasuszenia, stan zdrowia krów i jakość siary oraz bierną odporność cieląt	N N311 537540
prof. dr hab. Ewa Łukaszewicz, prof. nadzw.	Ocena zastosowania inseminacji i kriokonser- wacji nasienia w rozrodzie i ochronie głuszców (<i>Tetrao urogallus</i> L.) oraz utworzenie bazy profili genetycznych osobników tego gatunku	N N311 081040
dr hab. Marian Kuczaj, prof. nadzw. mgr Anna Wieliczko	Wpływ długości okresu zasuszenia krów rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej odmiany czer- wono-białej różniących się wiekiem na ich stan zdrowia, wydajność mleczną, skład chemiczny siary oraz wyniki odchowu cieląt	PROMOTORSKI N N311 529540
prof. dr hab. Tadeusz Szulc mgr Irimina Newlacił	Współzależność pomiędzy polimorfizmem wy- branych genów a umięśnieniem i odtuszczeniem tuszy młodego bydła ocenianym przyżyciowo ultrasonograficznie i po uboju	PROMOTORSKI N N311 540540

Projekty realizowane ze środków Unii Europejskiej w ramach programu Innowacyjna Gospodarka

Kierownik projektu	Temat projektu	Nr grantu
prof. dr hab. Tadeusz Szulc	Opracowanie technologii produkcji bioaktywnych preparatów siary krów zachowujących parametry jej wartości biologicznej, podzadanie 6.3 w ramach projektu „BIOŻYWNOSĆ – innowacyjne i funkcjonalne produkty pochodzenia zwierzęcego”	Nr POIG. 01.01.02-14-090/09; Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka 2007–2013
prof. dr hab. Bożena Patkowska-Sokoła	Możliwość zwiększania zawartości aktywnych biologicznie kwasów tłuszczowych o działaniu prozdrowotnym w mleku krów”, podzadanie 2.4. w ramach projektu POIG „BIOŻYWNOSĆ” – innowacyjne, funkcjonalne produkty pochodzenia zwierzęcego”	Nr POIG. 01.01.02-14-090/09; Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka 2007–2013

Projekty badawcze – granty – Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego z udziałem pracowników Instytutu

Kierownik tematu	Tytuł	Numer ewidencyjny
Wykonawcy z Instytutu		
prof. dr hab. Olaf Horbańczuk IGHZ w Jastrzębcu	Opracowanie metody pobierania nasienia i inseminacji strusia afrykańskiego (<i>Struthio camelus</i>)	P 06Z 03727
prof. Ewa Łukaszewicz		
dr Magdalena Zatoń-Dobrowolska	Poszukiwanie markerów DNA związanych z cechami jakościowymi okrywy włosowej i skóry lisa polarnego (<i>Alopex lagopus</i>) i lisa pospolitego (<i>Vulpes vulpes</i>)	2 P06 D00627
prof. dr hab. Andrzej Filistowicz		
prof. dr hab. Eugeniusz Grela, UP w Lublinie	Nowe metody i technologie dezodoryzacji w produkcji przemysłowej, rolnej i gospodarce komunalnej	PBŻ-MEiN-5/z
dr hab. Paweł Gajewczyk		

Projekty badawcze... cd.

Kierownik tematu	Tytuł	Numer ewidencyjny
Wykonawcy z Instytutu		
prof. dr hab. Zbigniew Dobrzański	Opracowanie technologii nowej generacji preparatów biobójczych (na bazie nanosrebra i sorbentów mineralnych) oraz ich wykorzystanie do sanitzacji pomieszczeń inwentarskich	N N205 018634
dr Katarzyna Czyż, prof. dr hab. Bożena Patkowska-Sokoła, prof. dr hab. Piotr Nowakowski		
dr hab. Deta Łuczycka, UP we Wrocławiu	Badanie cech elektrycznych miodu	N N313 766640
prof. dr hab. Piotr Nowakowski		
dr hab. Olgierd Unold, Politechnika Wrocławska	Metodyka prognozowania efektów hodowlanych w wybranej populacji biologicznej z wykorzystaniem metod eksploatacji danych	NN 5164 415138
dr Ewa Walkowicz, dr Maciej Dobrowolski		
dr hab. Olgierd Unold, Politechnika Wrocławska	Metody uczenia maszynowego dla eksploracji danych na przykładzie estymacji stanu obecnego oraz prognozowania efektów hodowlanych w populacjach podlegających ochronie zasobów genetycznych na podstawie koni śląskich	P 06Z 03 727
dr Ewa Walkowicz, dr Maciej Dobrowolski		
prof. dr hab. Henryk Geringer de Oedenberg	Analiza parametrów morfometrycznych koników polskich chowanych systemem stajennym w ośrodkach hodowli zachowawczej na terenie Polski	Grant Urzędu Marszałkowskiego N N311 370137
mgr Edyta Pasicka		
prof. dr hab. Tadeusz Szulc	Wpływ sezonowości produkcji na wydajność, skład i cechy fizyczne mleka krów	Stypendium Marszałka Województwa GRANT/I/40/2009
mgr inż. Katarzyna Hajduk		
dr hab. Heliodor Wierzbicki prof. dr hab. Andrzej Filistowicz	Modele liniowe w ocenie i selekcji zwierząt futerkowych	3P06D 01823
dr Magdalena Zatoń-Dobrowolska dr Andrzej Ćwikła	Poszukiwanie markerów DNA związanych z cechami jakościowymi okrywy włosowej i skór lisa polarnego (<i>Alopex lagopus</i>) i lisa pospolitego (<i>Vulpes vulpes</i>)	Stypendium Marszałka Województwa Wrocławskiego. GRANT/II/40/2009P

Kierownik tematu	Tytuł	Numer ewidencyjny
Wykonawcy z Instytutu		
prof. dr hab. Bożena Patkowska-Sokoła	Wpływ rasy i żywienia na skład chemiczny mleka owczego i jego przetworów ze szczególnym uwzględnieniem kwasów tłuszczowych i ich izomerów	Stypendium Marszałka Województwa Wrocławskiego. GRANT/II /40/2009P
dr Agnieszka Partyka, Wydz. Med. Wet. UP we Wrocławiu prof. dr hab. Ewa Łukaszewicz	Wpływ dodatku antyoksydantów podczas kriokonserwacji nasienia kogutów na właściwości plemników <i>in vitro</i> i <i>in vivo</i> oraz ekspresję genów związanych z apoptozą	N N 311 530050
dr Mirosław Lisowski prof. Ewa Łukaszewicz dr Artur Kowalczyk, IZ-PIB w Krakowie	Utworzenie banku materiału genetycznego w postaci zamrożonego nasienia krajowych ras kaczek i gęsi	Grant Rozwojowy N R12 0041 06

Badania Naukowe w ramach działalności statutowej

Badania w zakresie działalności statutowej poszczególnych jednostek naukowych – zakładów obejmują całokształt zagadnień związanych z żywieniem, utrzymaniem, pielęgnacją i użytkowaniem poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich, w tym realizowane są badania o charakterze podstawowym i stosowanym. Wiele badań w ramach działalności statutowej realizują doktoranci i studenci. Są to często badania pilotażowe przed przystąpieniem do zgłaszania większych projektów badawczych. Obejmują też badania interdyscyplinarne prowadzone we współpracy z krajowymi i międzynarodowymi jednostkami badawczymi. Stanowią również środki do uzupełniania i modernizacji aparatury badawczej jednostek.

Badania

realizowane dla podmiotów gospodarczych

Kierownik tematu	Tytuł badania	Nr projektu
prof. dr hab. Tadeusz Szulc	Badania nad składem i parametrami technologicznymi mleka krów – usługi laboratoryjne 2005–2012	11/2-Z-2001
prof. dr hab. Tadeusz Szulc	Efektywność wykorzystania w żywieniu zwierząt materiału paszowego o nazwie: suche ziarno i substancje rozpuszczalne z gorzelni (DDGS – dried distiller's with solubles) Biotanol sp. z o.o., Warszawa	Nr 12004106
dr hab. Ewa Jodkowska, prof. nadzw.	Wpływ suplementacji w żywieniu koni na ich użytkowość	Nr 7/2-Z/2012

Konferencje naukowe

Poszczególne zespoły były organizatorami lub współorganizatorami 13 naukowych konferencji krajowych i międzynarodowych dotyczących doskonalenia hodowli i produkcji zwierzęcej, w tym brały udział w organizacji dziesięciu „Szkół zimowych hodowców bydła”.

- I Międzynarodowa Konferencja Naukowa Doktorantów „Genetyczne i środowiskowe uwarunkowania produkcji mleka i mięsa wołowego” połączona z Jubileuszem prof. dr hab. Aleksandra Dobickiego, 18–19 września 2003, Wrocław – org. Tadeusz Szulc
- Konferencja międzynarodowa XXI GENETIC DAYS, 1–3.09.2004, Wrocław – org. Andrzej Filistowicz
- II Międzynarodowa Konferencja Naukowa Doktorantów „Genetyczne i środowiskowe uwarunkowania produkcji mleka i żywca wołowego” połączona z Jubileuszem 70-lecia prof. dr hab. Ryszarda Ziemińskiego, 20–22.09.2005, Wrocław – org. Tadeusz Szulc
- LXX Zjazd Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego „Przyszłość nauki i edukacji zootechnicznej”, 20–22.09.2005, Wrocław – org. Bożena Patkowska-Sokoła
- Kolejne etapy wdrażania jakości kształcenia w szkołach wyższych (dla przedstawicieli uczelni wyższych Polski północnej i wschodniej) – 10 maja 2006, Bydgoszcz, org. Tadeusz Szulc
- Kolejne etapy wdrażania jakości kształcenia w szkołach wyższych (dla przedstawicieli uczelni wyższych Polski południowej i zachodniej) – 10–11 marca 2006, Wrocław, org. Tadeusz Szulc
- Ogólnopolska Konferencja Naukowa „XX lat studiów podyplomowych Hodowla Koni i Jeździectwo oraz Naukowe Podstawy Treningu Koni”, 11–13.05.07 Janów Podlaski – org. Ewa Jodkowska

- Join-Up – poprzez zaufanie do współpracy człowieka z koniem, Wrocław 17–18.11.2008 – org. Ewa Jodkowska
- Seminarium „Stan i przyszłość zootechniki” połączone z Jubileuszem 80-lecia prof. dr hab. dr *h.c.* Jerzego Juszczaka i 70-lecia prof. dr hab. Andrzeja Hibnera, 17–18 listopada 2008 r., Wrocław – org. Tadeusz Szulc
- Konferencja „Aktualne trendy i kierunki badań w hodowli bydła” połączona z jubileuszowym spotkaniem z prof. dr hab. dr *h.c.* Zygmuntem Reklewskim, 31 stycznia 2008 r., Osięciny – org. Tadeusz Szulc
- XXI Międzynarodowe Sympozjum Drobiarskie PO WPSA „Nauka praktyce drobiarskiej – praktyka drobiarska nauce”, 7–9.09.2009, Wrocław – Szklarska Poręba – org. Ewa Łukaszewicz
- Jeździectwo przyjazne koniowi, Wrocław 18–19.11.09 – org. Ewa Jodkowska
- Współorganizator i wykładowca Konferencji Sekcji Turystyki Konnej PTTK, Rabka, 16–17.04.2011
- Konferencja Naukowa Dobrostan Koni, nauka – praktyce, praktyka – nauce, 3–4.12.2011 r., Wrocław – org. Ewa Jodkowska
- LXXVII Zjazd Naukowy Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego „Zootechnika – przeszłość, teraźniejszość i przyszłość”, połączony z Jubileuszem prof. dr hab., dr *h.c. multi* Tadeusza Szulca, 10–12 września 2012, Wrocław – org. Bożena Patkowska-Sokoła.

Stopnie i tytuły naukowe

Efektom działalności naukowej pracowników i doktorantów są stopnie i tytuły naukowe. W okresie działalności Instytutu 35 osób uzyskało stopień doktora, 8 osób stopień doktora habilitowanego i 2 osoby tytuł profesora. Aktualnie na trzecim stopniu kształcenia – studiach doktoranckich w Instytucie kształcą się 18 osób.

Tytuł profesora

prof. dr hab. Ewa Łukaszewicz – 2009

prof. dr hab. Piotr Nowakowski – 2010

Stopnie doktora habilitowanego

Imię i nazwisko	Temat habilitacji	Rok
dr hab. Paweł Gajewczyk	Wpływ różnych sposobów odchowu loszek w fermie przemysłowej na rozwój ich układu rozrodczego, użytkowość rozplodową oraz niektóre parametry krwi i kości	2002
dr hab. Krystyn Chudoba	System owce. Mikrokomputerowy system hodowlany	2002
dr hab. Marian Kuczaj	Skutki krzyżowania i kojarzenia bydła w Polsce w latach 1946–1997	2003
prof. dr hab. Ewa Łukaszewicz	Kriokonserwacja nasienia gęsi (Anser anser L.)	2003
dr hab. Damian Knecht	Rynek i grupy producentów trzody chlewnej	2005
dr hab. Andrzej Zachwieja	Współzależność między cechami fizykochemicznymi i biologicznymi siary krów a poziomem immunoglobulin w surowicy ich cieląt	2005
dr hab. Ewa Jodkowska	Temperatura powierzchni ciała jako kryterium predyspozycji wysiłkowych konia	2005
dr hab. Maciej Adamski	Kondycja krów w okresie okołoporodowym a poziom wybranych parametrów krwi i płodności	2011

Stopień doktora (2002–2012)

1. Dr Mirosława Kaniak-Polak – „Wpływ genotypu MYOG u świń pozbawionych genu stresowości na wartość tuczną i rzeźną oraz ocenę struktury i ultrastruktury tkanki mięśniowej”
Promotor – prof. dr hab. Stanisław Jasek
2. Dr Aleksandra Natołoczna-Kotara – „Polimorfizm fragmentów restrykcyjnych w *locus* receptora estrogenowego (ESR) świń użytkowanych w Polsce i jego związek z cechami reprodukcyjnymi oraz tucznymi i rzeźnymi loch rasy pbz i wbp”
Promotor – prof. dr hab. Stanisław Jasek
3. Dr Maciej Dobrowolski – „Szacowanie wartości hodowlanej koni półkrwi zdających próbę dzielności w Zakładach Treningowych w Polsce w latach 1977–2000”
Promotor – prof. dr hab. Henryk Geringer de Oedenberg
4. Dr Agata Cywińska – „Wartość użytkowa polskich koni huculskich na podstawie czempionatów użytkowych rozegranych w Gładyszowie w latach 1997–2001”
Promotor – prof. dr hab. Henryk Geringer de Oedenberg
5. Dr Aneta Filistowicz – „Ocena skuteczności selekcji w kierunku poprawy pokroju i okrywy włosowej lisa płomienistego (*Vulpes vulpes*)”
Promotor – prof. dr hab. Janusz Kuźniewicz
6. Dr Grzegorz Jasiczek – „Analiza funkcjonowania ośrodków hodowli i użytkowania koni w Polsce południowo-zachodniej”
Promotor – prof. dr hab. Henryk Geringer de Oedenberg
7. Dr Agnieszka Nowopolska-Szczyglewska – „Efektywność odchowu cieląt ras mięsnych na podstawie oceny włókien *m. longissimus dorsi* pobranych metodą oligobiopsji oraz polomorficznych form wybranych hormonów warunkujących umięśnienie”
Promotor – prof. dr hab. Aleksander Dobicki
8. Dr Mirosław Piasecki – „Charakterystyka owiec liniejących powstałych z krzyżowania muflona (*Ovis orientalis musimon* Schreber, 1782) z owcą domową (*Ovis orientalis aries* Linnaeus, 1758)”
Promotor – dr hab. Piotr Nowakowski
9. Dr Magdalena Pawelska-Góral – „Wpływ niektórych czynników środowiskowych na zmienność udziału frakcji białek kazeinowych, skład chemiczny i cechy fizyczne mleka krów”
Promotor – prof. dr hab. Tadeusz Szulc
10. Dr Artur Kowalczyk – „Analiza zmian morfologicznych, biochemicznych oraz zdolności zapładniającej plemników przepiórki japońskiej (*Coturnix coturnix japonica*) w nasieniu poddanym kriokonserwacji”
Promotor – prof. dr hab. Bronisława Chełmińska

11. Dr Anna Katarzyna Procak – „Charakterystyka gruczołu mlekowego na podstawie pomiarów morfometrycznych i budowy morfologicznej oraz związek między tymi cechami a wynikami odchovu prosiąt”
Promotor – prof. dr hab. Wiesław Poznański
12. Dr Agnieszka Kielbasiewicz – „Szacowanie wartości hodowlanej koni startujących w dyscyplinie ujeżdżenia i WKKW w latach 1980–2004”
Promotor – prof. dr hab. Henryk Geringer de Oedenberg
13. Dr Adrian Jerzy Krzykowski – „Ocena tempa wzrostu i jakości cech użytkowych lisów polarnych (*Alopex lagopus*) żywionych mieszankami granulowanymi i paszą tradycyjną”
Promotor – prof. dr hab. Janusz Kuźniewicz
14. Dr Wojciech Łukomski – „Wyniki użytkowości rozplodowej i rzeźnej świń PEN AR LAN utrzymywanych w Polsce”
Promotor – prof. dr hab. Stanisław Jasek
15. Dr Anna Pętalska – „Ocena skuteczności selekcji w kierunku poprawy pokroju i okrywy włosowej lisa polarnego (*Alopex lagopus* L.)”
Promotor – prof. dr hab. Andrzej Filistowicz
16. Dr Anna Zielak-Steciwo – „Identyfikacja nowych genów regulujących rozwój pęcherzyków jajnikowych” School of Agriculture, Food Science and Veterinary Medicine, University College Dublin, Irlandia
Promotor – prof. Alexander Evans, Uniwersytet w Dublinie, Irlandia
17. Dr Małgorzata Bohdanowicz-Zazula – „Wpływ chorób metabolicznych i zaburzeń czynnościowych wątroby na skład, parametry technologiczne i udział frakcji białek w mleku krów”
Promotor – prof. dr hab. Tadeusz Szulc
18. Dr Małgorzata Całka – „Analiza genetyczna i środowiskowa cech pokroju i okrywy włosowej w krajowych fermach szynszyli (*Allopex lagopus* L.)”
Promotor – prof. dr hab. Andrzej Filistowicz
19. Dr Małgorzata Filistowicz – „Poszukiwanie interakcji między genami odpowiedzialnymi za odporność i podatność prosiąt na zakażenia szczepami *Escherichia coli* oraz genami odpowiedzialnymi za cechy użytkowe, ważne z ekonomicznego punktu widzenia”
Promotor – prof. dr hab. Stanisław Jasek
20. Dr Katarzyna Korczyńska – „Analiza porównawcza kryteriów selekcyjnych w dwustopniowym systemie oceny i selekcji buhajów w Mazowieckim Centrum Hodowli i Rozrodu Zwierząt w Łowiczu”
Promotor – prof. dr hab. Andrzej Filistowicz
21. Dr Anna Maria Górecka – „Wartość hodowlana koni pełnej krwi angielskiej poddawanych wyścigowej próbie dzielności oceniona metodą BLUP – animal model”
Promotor – prof. dr hab. Henryk Geringer de Oedenberg

22. Dr Ewa Urszula Guzik – „Wartość hodowlana koni czystej krwi arabskiej poddawanych wyścigowym próbom dzielności w latach 1990–2006, oceniona metodą BLUP animal model”
Promotor – prof. dr hab. Henryk Geringer de Oedenberg
23. Dr Anna Jerysz – „Wpływ dodatku selenu i witaminy E na wskaźniki reprodukcyjne i jakość jaj wylęgowych gęsi Białych Kołudzkich oraz wydajność rzeźną i właściwości fizykochemiczne mięsa ich potomstwa”
Promotor – dr hab. Ewa Łukaszewicz, prof. nadzw.
24. Dr Elżbieta Madejek-Świątek – „Wartość cech użytkowych i rentowność produkcji świń uzyskanych przy udziale mieszańców (wbp x pbz) oraz Naima, utrzymywanych w przeciętnych warunkach chowu na Dolnym Śląsku”
Promotor – dr hab. Paweł Gajewczyk, prof. nadzw.
25. Dr Jan Tadeusz Tymczyszyn – „Modyfikowanie reprodukcji maciurek rasy berrichon du cher poprzez zabiegi zootechniczne w okresie wczesnowiosennym”
Promotor – dr hab. Piotr Nowakowski, prof. nadzw.
26. Dr Agnieszka Partyka – „Wpływ procesu kriokonserwacji na peroksydację lipidów i równowagę antyoksydacyjną w nasieniu ptaków”
Promotor – dr hab. Ewa Łukaszewicz, prof. nadzw.
27. Dr Olga Antonina Boruta – „Zmienność składu siary i mleka loch oraz wyniki odchovu prosiąt w zależności od rasy i genotypów RYR 1 i PRL”
Promotor – prof. dr hab. Stanisław Jasek
28. Dr Elżbieta Maria Gorajewska – Próba wykorzystania testów behawioralnych i psychoneuroendokrynologicznych w selekcji lisów polarnych o znanym kariotypie”
Promotor – prof. dr hab. Andrzej Filistowicz
29. Dr Alina Janik-Dubowiecka – „Wpływ długości okresu zasuszenia krów na skład chemiczny siary i wyniki odchovu ich potomstwa”
Promotor – dr hab. Marian Kuczaj
30. Dr Marta Małgorzata Jastrzębska – „Polska owca pogórza – efekt 50-letniej pracy hodowlanej na Dolnym Śląsku”
Promotor – dr hab. Krystyn Chudoba
31. Dr Katarzyna Kamińska – „Ocena wybranych zachowań koni półkrwi i czystej krwi arabskiej poddawanych próbom dzielności na Wrocławskim Torze Wyścigów Konnych – Partynice w latach 2006–2009”
Promotor – prof. dr hab. Henryk Geringer de Oedenberg
32. Dr Katarzyna Neuberg-Zuchowicz – „Analiza wskaźników fizjologicznych koni sportowych”
Promotor – prof. dr hab. Henryk Geringer de Oedenberg

33. Dr Edyta Krystyna Pasicka – „Analiza parametrów morfometrycznych koników polskich chowanych systemem stajennym w ośrodkach hodowli zachowawczej na terenie Polski”
Promotor – prof. dr hab. Henryk Geringer de Oedenberg
34. Dr Karolina Kasprzak – „Cechy tuczne, rzeźne i fizykochemiczne mięśnia *longissimus lumborum* tuczników mieszańców z fermy przemysłowej”
Promotor – dr hab. Paweł Gajewczyk, prof. nadzw.
35. Dr Katarzyna Czyż – „Wpływ nanosrebra na kształtowanie się warunków zoohigienicznych w brojlerni oraz transfer srebra i pierwiastków antagonistycznych (Se, Cu, Zn) do organizmu kurcząt”
Promotor – prof. dr hab. Zbigniew Dobrzański
36. Dr Roman Czesław Frankowski – „Analiza efektywności odchowu cieląt w stadzie bydła rasy Limousin z uwzględnieniem wybranych czynników chowu oraz genetycznego polimorfizmu hormonu wzrostu”
Promotor – dr hab. Andrzej Zachwieja, prof. nadzw.

W okresie działalności Instytutu zrealizowano łącznie 551 prac magisterskich (148 w Zakładzie Hodowli Bydła i Produkcji Mleka, 67 w Zakładzie Hodowli Drobni, 103 w Zakładzie Hodowli Koni i Jeździectwa, 136 w Zakładzie Hodowli Owiec i Zwierząt Futerkowych i 97 w Zakładzie Hodowli Trzody Chlewnej). Ponadto pracownicy dydaktyczni Instytutu byli opiekunami 148 prac inżynierskich.

W prestiżowym konkursie na najlepszą pracę magisterską z zakresu nauk zootechnicznych organizowanym corocznie przez Polskie Towarzystwo Zootechniczne wyróżnione zostały 23 prace prowadzone przez pracowników Instytutu (prof. Pawła Gajewczyka, prof. Henryka Geringera de Oedenberga, prof. Andrzeja Hibnera, prof. Ewę Jodkowską, prof. Bożenę Patkowską-Sokołę, prof. Andrzeja Zachwieję).

Laboratoria dydaktyczne i badawcze Instytutu

Laboratorium Oceny i Analiz Mleka

Laboratorium Oceny i Analiz Mleka powstało w 2000 r. Wykonuje badania w celach badawczych, dydaktycznych i usługowych w zakresie oceny cech fizycznych, chemicznych i mikrobiologicznych mleka. Laboratorium wyposażone jest w nowoczesną aparaturę. Realizuje usługi w zakresie analiz jako „Laboratorium niezależne”, nadzorowane przez Państwowy Instytut Weterynaryjny w Puławach oraz Referencyjne Laboratorium Oceny Mleka, Krajowego Centrum Hodowli Zwierząt w Parzniewie.

Zakres wykonywanych analiz mleka surowego

Metody instrumentalne

Skład chemiczny (%): tłuszcz, białko, laktoza, sucha masa, sucha masa beztłuszczowa, zawartość mocznika, (mg/ml), liczba komórek somatycznych (lks/ml), ogólna liczba drobnoustrojów (jtk/ml), punkt zamarzania (°C), masa właściwa, substancje hamujące, polimorfizm białek mleka (elektroforeza) analiza kwasów tłuszczowych (profil).

Metody chemiczne

Stabilność termiczna mleka (próba alkoholowa), kwasowość (°SH i pH), krzepliwość (próba podpuszczkowa), próba fermentacyjna (ocena skrzepu), zawartość kazeiny (%).

Wyposażenie:

- chemSpec-150 (Bentley),
- infrared-150 (Bentley),

- somacount-150 (Bentley),
- bactocount-70 (Bentley),
- chromatograf gazowy Agilent 7890A,
- aparat do elektroforezy (Biometra),
- cryoStar Automatic (Funke Gerber),
- ekstraktor (Buchi),
- hydrolizer firmy (Buchi E-314),
- liofilizator Alpha 1-4 LSC (christ),
- milko-Scan 133 B (Foss Electric),
- suszarka rozpyłowa B-290 (buchi),
- spektrofotometr,
- komora laminarna,
- Autoklaw 18S (Cominox).

Pracownia Mikrobiologii i Genetyki Molekularnej

Pracownia Mikrobiologii i Genetyki Molekularnej funkcjonuje od 2009 r.

Zakres wykonywanych analiz

Sekwenowanie DNA (oznaczanie kolejności zasad w próbce DNA) oraz analiza fragmentów DNA (określanie ilości fragmentów DNA o różnych wielkościach), wykorzystywana np. do oznaczania polimorfizmu miostatyny, genu kappa-kazeiny itp.

Wypożyczenie

- analizator genetyczny ABI 310 (Applied Biosystems),
- termocykler BIO-RAD),

- spektrofotometr NANODROP (termo),
- komora laminarna (HERAEUS INST.),
- aparat elektroniczny do liczenia kolonii bakterii (Acolyte),
- wirówki laboratoryjne,
- zamrażarka do -80°C 917 (FORMA SCIENTIFIC).

Pracownia Badania Mięsa

Zakres wykonywanych analiz

Ocena odtuszczenia i umięśnienia bydła metodą ultrasonograficzną (łącznie z określeniem stopnia marmurkowatości mięsa), określanie zawartość tłuszczu w mięsie metodą chemiczną, kwasowość tkanek, barwa mięsa, morfologia mięśni metodą mikroskopową.

Wypożazenie

- mikroskop stereoskopowy sprzężony z kamerą Minolta z możliwością analizy obrazu w programie komputerowym Tomic,
- głowica do analizy barwy – chromametr Minolta CR-310,
- ekstraktor automatyczny i ekstraktory szklane do izolacji tłuszczu,
- wyparka,

- ultrasonograf Aloka SSD-500 z głowicą liniową do UST-5044 17 cm wraz z oprogramowaniem do analizy umięśnienia i otłuszczenia zwierząt,
- pehametry do analizy kwasowości w ekstraktach mięsa i bezpośrednio w tkance,
- zestaw aparatów do oznaczania białka metodą Kjeldahla UDK 129 firmy VELP.

Laboratorium

Kriokonserwacji Materiału Biologicznego

Charakterystyka prowadzonych badań

Kriokonserwacja nasienia różnych gatunków ptaków i innych zwierząt – np. ssaków – króliki, kriokonserwacja komórek blastodermalnych i pierwotnych komórek płciowych ptaków, kriokonserwacja komórek jajowych i zarodków ssaków oraz innych tkanek.

Wypożyczenie

- komora kriogeniczna MINIDIGITCOOL 1400 umożliwiającą liniowe kontrolowane mrożenie i rozmrażanie materiału biologicznego w parach ciekłego azotu,
- kontenery do ciekłego azotu (różnego typu),
- mikroskop Nikon Eclipse E-100,
- cyfrowa łaźnia wodna, typ. MLL,
- wirówka typ. MPW-365,
- wirówka Mini Spin – Eppendorf AG,
- pH-metr z mikroelektrodami Hanna Instruments,
- płyta grzewcza do wykonywania preparatów (rozmażów morfologicznych).

Laboratorium Oceny Nasienia

Charakterystyka wykorzystania i prowadzone analizy

Makroskopowa i mikroskopowa ocena różnych gatunków ptaków domowych i wolno żyjących oraz ssaków – króliki.

Wypożyczenie

- sprzęt do pobierania nasienia i unasienniania samic ptaków różnych gatunków (automatyczny pistolet inseminacyjny),
- mikroskop badawczy NIKON ECLIPSE 50i (fluorescencyjny) z kamerą cyfrową NIKON DS-5M-U1 oraz oprogramowaniem analizy obrazu LUCIA General, ze stacją roboczą ACTION PC i stolikiem podgrzewczym z regulowaną temperaturą (z możliwością analizowania preparatów z wykorzystaniem kontrast-fazy i fluorescencji oraz fotograficzną dokumentacją obrazu),

- mikroskopy świetlne JENAVAL Carl Zeiss; mikroskop świetlny (odwrócony) WILOVERT Hunt Wetzlar; mikroskop Eclipse E 200 z kamerą Siemens, BIOLAR z urządzeniem kontrastowo-fazowym,
- mikroskop świetlny BIOLAR z urządzeniem kontrastowo-fazowym; osmometr KNAUER do pomiaru ciśnienia osmotycznego w zakresie do 1600 mOsmol/l,
- sumatory hematologiczne SH-96/12,
- Sperm Cass Analyzer – komputerowy analizator nasienia umożliwiający ocenę różnych parametrów ruchu oraz koncentracji plemników.

Laboratorium Embriologii Ptaków Domowych

Charakterystyka wykorzystania prowadzonych badań i analiz

Inkubacja jaj różnych gatunków ptaków, analiza biologiczna przebiegu lęgu, hodowla zarodków ptaków w skorupach zastępczych (możliwość obserwacji zarodków w różnych okresach rozwoju), pozyskiwanie komórek blastodermalnych i pierwotnych komórek płciowych ptaków domowych.

Wypożyczenie

- aparaty lęgowe różnych typów: C-82 GOSTYŃ,
- komora lęgowa, komora klujnikowa – MASALLES,
- mikroskop stereoskopowy CITOVAL 2,
- mikromanipulator ALMAR z wyposażeniem,
- ciepłarnia laboratoryjna HERAEUS – do hodowli materiału biologicznego w kontrolowanych warunkach termicznych i wilgotnościowych, z możliwością regulowania poziomu CO₂,
- komora laminarna KLHS-1 Polon.

Pracownia Oceny Jakości Jaj

Zakres wykonywania oceny i analiz:

Ocena cech fizycznych i świeżości jaj (pomiar komory powietrznej, ocena organoleptyczna, pomiary pH białka i żółtka; barwa, odczyn, wysokość, szerokość, jednostki Haugha), ocena stanu skorupy: czystość, barwa, struktura, pomiar grubości, wytrzymałości, wady (popękanie, nierównomierne odłożenie wapna).

Wypożyczenie

- owoskopy (różne typy),
- waga elektroniczna RADWAG WPS 2100/C/2,
- wodoszczelny pH-metr CP-411 z mikroelektrodą,
- mikrometr elektroniczny ze statywem MW 200-01DDL Wilson Wolpert,
- miernik wytrzymałości skorupy – SANOVO Technology,
- miernik grubości skorupy pozwalający na pomiar bez konieczności rozbicia skorupy – SANOVO Technology,
- mikroprocesor (QCM) do oceny jakości jaj firmy TSS wraz z przyrządem do pomiaru wysokości białka (QCH) wraz z oprzyrządowaniem,
- laboratoryjny stół do analizy treści jaj (QCAL).

Laboratorium Oceny Skór i Okrywy Włosowej

Wypożyczenie

- zrywarka – produkcja firmy Matest – do badania wytrzymałości różnych materiałów na zrywanie, np. skór, włosów i innych, w zakresie pomiarów od 0,01 do 1000 N, oraz wydłużenia w trakcie procesu zrywania, wyrażanego w mm lub procentach,
- aparat do pomiaru ciepłochronności futer, skór, wełny różnych gatunków zwierząt i materiałów drogą przewodzenia,
- aparat do pomiaru ciepłochronności metodą promieniowania,
- mikroskop optyczny z kamerą i oprogramowaniem produkcji Motic,
- aparat do pomiaru ścieralności okrywy włosowej futer,
- mikroskop projekcyjny – badanie średnicy różnych włókien (w nm).

Rolnicze zakłady doświadczalne

Rolnicze zakłady i stacje doświadczalne stanowią na uczelni bazę do prowadzenia zajęć praktycznych i badań naukowych. W czasie ostatnich kilkunastu lat dokonano wielu modernizacji, zbudowano szereg nowych obiektów do produkcji roślinnej i hodowli zwierząt oraz bazę socjalno-hotelową dla studentów. W 2011 r. oddano do użytku w Swojcu Rolnicze Centrum Wiedzy i Kształcenia Praktycznego finansowane w znacznej części ze środków Unii Europejskiej. W skład Centrum wchodzi: budynek dydaktyczno-naukowo-hotelowy, hala wegetacyjna, szklarnia, kolekcje roślin uprawnych i ogrodowych, obora na 112 stanowisk dla krów dojnych, obora dydaktyczna na 20 krów z zapleczem socjalnym dla studentów, wiwarium dla drobiu, wiwarium dla małych przeżuwaczy. Rolniczy Zakład Doświadczalny w Swojcu znajduje się w odległości 5 km od uczelni.

Wiwarium dydaktyczne dla drobiu i zwierząt futerkowych – Biskupin

Wiwarium dla drobiu na Swojcu, gęś rasy biłgorajskiej

Budynek dydaktyczno-socjalny na Swojcu

Wiwarium dla małych przeżuwaczy na Swojcu, owca olkuska

Otwarcie obory dydaktycznej Swojec, 2010 r.

Krowy przeznaczone do celów dydaktycznych

Ferma wielkotowarowa świń w Łosicach

Kolejna grupa obiektów przeznaczonych do hodowli zwierząt znajduje się w Górskiej Stacji Doświadczalnej w Radomierzu k. Jeleniej Góry. W gospodarstwie o powierzchni ok. 300 ha trwałych użytków zielonych hoduje się bydło rasy charolaise (120 krów matek z przychówkiem). W ostatnich latach obiekty gospodarstwa zostały zmodernizowane (dwie obory, budynek dydaktyczno-hotelowy dla studentów, stodoła), zbudowano również wiatę na maszyny.

Stacja Górka w Radomierzu; po lewej: budynek administracyjny z hotelem dla studentów; po prawej: wizyta rektora prof. Romana Kołacza

Obory dla bydła

Bydło rasy charolaise na pastwiskach górskich w Radomierzu

Współpraca z instytucjami naukowymi w kraju i za granicą oraz z gospodarką

Współpraca z zagranicą obejmuje umowy dwustronne oraz współpracę poszczególnych zespołów badawczych lub pracowników, wśród których należy wymienić: Uniwersytet w Brnie, Uniwersytet w Nitrze, Uniwersytet w Czeskich Budziejowicach, Uniwersytet w Rostoku, Uniwersytet w Tuluzie, Uniwersytet w Dublinie, Uniwersytet Medycyny Weterynaryjnej we Lwowie, Uniwersytet Rolniczy w Dublanach.

Trudno wymienić wszystkie instytucje i jednostki, z którymi prowadzimy współpracę, gdyż łączy się ona z wieloma przedsiębiorstwami hodowlanymi w każdej grupie zwierząt gospodarskich. Należą do nich instytucje naukowe, organizacje hodowlane i przedsiębiorstwa produkcyjne wymienione poniżej.

Instytucje naukowe

- Instytut Genetyki i Hodowli Zwierząt PAN w Jastrzębcu
- Instytut Zootechniki – Państwowy Instytut Badawczy w Balicach
- Instytut Immunologii i Terapii Doświadczalnej PAN we Wrocławiu
- Instytut Chemii Przemysłowej im. Mościckiego w Warszawie
- Instytut Medycyny Doświadczalnej i Klinicznej im. prof. M. Mossakowskiego PAN w Warszawie
- Uniwersytet Wrocławski, Instytut Zoologii

- Wydział Chemiczny – Politechnika Wrocławska
- Katedra Hodowli Drobiu, Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy w Bydgoszczy
- Wydział Hodowli i Biologii Zwierząt SGGW w Warszawie
- Wydział Hodowli i Biologii Zwierząt Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie
- Ośrodek Hodowli Głuszcza, Nadleśnictwo w Wiśle (Beskid Śląski)
- Morski Instytut Rybacki w Gdyni
- Katedra Żywienia Zwierząt Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu
- Katedra Hodowli Bydła Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie
- Uniwersytet Południowoczeski w Czeskich Budziejowicach
- Słowacki Uniwersytet Rolniczy w Nitrze
- Uniwersytet Rolniczy im. Grzegorza Mendela w Brnie
- Państwowy Lwowski Uniwersytet Rolniczy

Organizacje hodowlane i przedsiębiorstwa produkcyjne

- Polska Federacja Hodowli Bydła Mlecznego
- Polska Federacja Hodowli Bydła Mięsnego
- Ośrodek Hodowli Zarodowej w Kamieńcu Żąbkowskim
- Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Świdnicy i Jeleniej Górze
- Ośrodek Hodowli Zarodowej w Garzynie
- Ośrodek Hodowli Zarodowej „Głogówek” sp. z o.o., Głogówek
- Ferma Trzody Chlewnej „Ferma-Pol”, sp. z o.o. w Zalesiu
- Gospodarstwo Rolno-Hodowlane Stanisław Majdan
- Ferma Trzody Chlewnej Węgrzynów i Wroniniec
- Dolnośląska Izba Rolnicza Wrocław
- Polski Związek Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej „POLSUS” Oddz. Opole i Wrocław
- Mazowieckie Centrum Hodowli i Rozrodu Zwierząt sp. z o.o. w Łowiczu
- Gospodarstwo Ekologiczne „Ekoland”
- Gospodarstwo „Folwark Polski”
- Stadnina Koni „Prudnik” sp. z o.o. w Prudniku
- Gospodarstwo Hodowlane „Uprawa” sp. z o.o., Lubiatów
- Leszek Kachciarz sp. j., Modlikowice
- Kombinat Rolny Kietrz sp. z o.o., Kietrz
- „Agro-Tak” Zagrodno Bronisław Tabisz, Leszek Kachciarz sp. j., Modlikowice
- BIOTANOL S.A. w Warszawie
- BASF Polska Kutno,
- AGRO Bil Garzyn

- FZ Żerniki Wlk.
- Park Dzikich Zwierząt w Kadzidłowie k. Rucianego Nidy
- SBTCH Żerniki Wielkie
- POL-FERM Łosice
- Przedsiębiorstwo Rolne „Kłos” sp. z o.o., Malerzowice
- Przedsiębiorstwo Rolnicze Łeba
- Polski Związek Jeździecki
- Polski Związek Hodowców Koni
- Przedsiębiorstwo Hodowlano Wdrożeniowe Tronina, Raków
- Przedsiębiorstwo Farmaceutyczno-Naukowe BIOCHEFA, Sosnowiec
- Wrocławski Tor Wyścigów Konnych
- Stadnina Ogierów Książ

Studenckie koła naukowe Instytutu Hodowli Zwierząt

W Instytucie zarejestrowane są cztery Studenckie Koła Naukowe: Koło Hodowców Drobiu, Koło Hodowców Bydła, Koło Hodowców Koni oraz Koło Hodowców Trzody Chlewnej.

Opiekunem SKN Hodowców Drobiu do 2005 r. była dr Teresa Gwara, a od 2006 r. dr Maria Chrzanowska. Opiekunem SKN Hodowców Bydła od 1999 r. jest dr hab. Maciej Adamski, a od 2012 r. również mgr Marzena Kęsek. Opiekunem Koła Hodowców Koni do 2008 r. była dr Ewa Walkowicz, a od 2009 r. dr Maciej Dobrowolski. Od 1990 r. opiekunem SKN Hodowców Trzody Chlewnej jest dr hab. Paweł Gajewczyk, prof. nadzw.

Spośród wymienionych kół za aktywność naukową i organizacyjną należy wyróżnić dwa, a mianowicie: Koło Hodowców Drobiu i Koło Hodowców Trzody Chlewnej. Należący do nich studenci przez cały czas byli aktywni i starali się przedstawiać swój dorobek na corocznie organizowanych konferencjach naukowych na UP we Wrocławiu. Koła brały też udział w konferencjach SKN organizowanych m.in. na: Uniwersytecie Podlaskim w Siedlcach, Uniwersytecie Rzeszowskim, Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim (corocznie), Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie oraz Uniwersytecie Rolniczym w Krakowie (corocznie). Studenci SKN Hodowców Drobiu uczestniczyli w konferencjach organizowanych w: Nitrze (2001), Czeskich Budziejowicach (2002, 2003, 2004) i Sankt Petersburgu (2008), a SKN Hodowców Trzody Chlewnej w Nitrze (2001), Czeskich Budziejowicach (2001, 2003, 2005), Brnie (2009) i Ihlawie – Łotwa (2012). Studenci zrzeszeni w ruchu naukowym prezentowali również swój dorobek podczas Dni Aktywności Studentów, które co roku organizowane były na Politechnice we Wrocławiu i na naszej uczelni. Najwięcej obozów i wyjazdów naukowych zorganizowały: SKN Hodowców Trzody Chlewnej i Hodowców Drobiu. Pozostałe koła, jak SKN Hodowców Bydła i Hodowców Koni,

w minionym dziesięcioleciu wykazały zróżnicowany poziom aktywności. W ostatnim okresie SKH Hodowców Bydła i Hodowców Koni zaktywizowało swoją działalność i zwiększyło znacząco liczbę członków.

Najaktywniejsze i najwyżej oceniane na Wydziale Biologii i Hodowli Zwierząt jest **Studenckie Koło Naukowe Hodowców Drobiu**. SKN Hodowców Drobiu wykazywało się działalnością publikatorską, zamieszczając artykuły naukowe w czasopiśmie krajowych i za granicą. W 2006 r. w czasopiśmie „Zew Natury” ukazał się artykuł *Bażanty ozdobne w chowie amatorskim*. Koło prowadzi działalność naukową zarówno w czasie roku akademickiego (badania własne), jak i podczas letnich obozów naukowych. W latach 2002–2012 studenci prezentowali prace na 28 konferencjach międzynarodowych i 8 ogólnopolskich seminariach kół naukowych, zdobywając wiele nagród i wyróżnień. Wykonali 11 pomocy dydaktycznych (4 gabloty z kośćcami ptaków, 6 preparatów mokrych, rekonstrukcja szkieletu strusia afrykańskiego), a także koncepcyjny projekt wolier dla bażantów żyjących we wrocławskim Ogrodzie Zoologicznym

Kuratorem SKN na Wydziale jest dr hab. Paweł Gajewczyk, prof. nadzw.

SKN Hodowców Drobiu – obóz naukowy 2008. ZWD w Skwierzynie; wybieranie piskląt indyjskich. Od lewej: Marta Wdowikowska, dr Maria Chrzanowska, Klaudia Wiese, Renata Jendroszczyk

SKN Hodowców Drobiu – rekonstrukcja szkieletu strusia afrykańskiego (2008). Wykonawcy: Łukasz Zielony, Arkadiusz Piekarski, Mateusz Kraska

SKN Hodowców Drobiu – Dni Aktywności Studenckiej, Wrocław 2010

SKN Hodowców Drobiu – pobyt na fermie gęsi w Rybinie (obóz naukowy 2010)

Przez cały czas studenci prowadzili na bieżąco Kronikę Koła, a od 2008 r. również własną stronę internetową. Zaangażowanie i aktywność studentów oraz ogromna różnorodność form pracy w ostatnim dziesięcioleciu zapewniły najwyższe miejsca w rankingu najlepiej działających Studenckich Kół Naukowych na Uczelni i pierwsze miejsce na Wydziale.

Studenckie Koło Naukowe Hodowców Bydła. W czasie jego działalności powstały liczne prace naukowe prezentowane na sejmikach naukowych w kraju i za granicą. Koło uczestniczy w niektórych pracach (np. porody krów) w Górskiej Stacji Doświadczalnej w Radomierzu, a także w Narodowym Parku „Ujście Warty”, gdzie prowadzi badania nad zachowaniem bydła. W 2005 r. otworzono klub SKN „Pod siódmką”. Studenci Koła od wielu lat prowadzą działalność charytatywną, organizując corocznie akcję na rzecz dzieci z Domu Dziecka w Sobótce i Oławie.

W minionych dziesięciu latach członkowie Koła brali udział w:

- Dniach Aktywności Studenckiej, prezentując swoje prace i osiągnięcia,
- organizacji Wystaw Gołębi Rasowych i Drobiu Ozdobnego we Wrocławiu,
- organizacji Dolnośląskiego Festiwalu Nauki na Wydziale,
- zajęciach edukacyjnych dla dzieci w ramach Uniwersytetu Dzieci,
- pokazach interaktywnych dla uczniów szkół podstawowych i przedszkolaków,
- imprezach plenerowych promujących Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt,
- organizacji kiermaszów pisanek i ozdób wielkanocnych wykonywanych przez członków Koła.

Studenckie Koło Naukowe Hodowców Koni. Studenci uczestniczyli aktywnie w 4 konferencjach SKN, zorganizowali szereg wyjazdów szkoleniowych, szkoleń referatowych i obozów naukowych. Uczestniczyli również w organizacji zawodów krajowych i międzynarodowych.

Studenckie Koło Naukowe Hodowców Koni

Ważniejsze funkcje społeczne i organizacyjne pracowników Instytutu

1. Tadeusz Szulc – wiceminister Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu
2. Tadeusz Szulc – członek Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów Naukowych
3. Tadeusz Szulc – wiceprzewodniczący Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów Naukowych
4. Tadeusz Szulc – wiceprzewodniczący Rady Fundacji Rektorów Polskich
5. Tadeusz Szulc – wiceprzewodniczący Rady Naukowej Instytutu Genetyki i Hodowli Zwierząt PAN w Jastrzębcu
6. Tadeusz Szulc – przewodniczący Rady Instytutu Społeczeństwa Wiedzy w Warszawie
7. Tadeusz Szulc – wiceprzewodniczący Rady Naukowej Instytutu Zootechniki – Państwowego Instytutu Badawczego w Krakowie – Balicach
8. Andrzej Filistowicz – członek Rady Naukowej Instytutu Genetyki i Hodowli Zwierząt PAN w Jastrzębcu
9. Andrzej Filistowicz – członek Państwowej Komisji Akredytacyjnej
10. Andrzej Filistowicz – (członek, sekretarz, wiceprzewodniczący) Prezydium Komitetu Nauk Zootechnicznych
11. Andrzej Filistowicz – członek Rady Hodowlanej Centralnej Stacji Hodowli Zwierząt
12. Andrzej Filistowicz – członek 4 Rad Programowych czasopism w Czechach i na Słowacji oraz 4 czasopism krajowych

13. Andrzej Filistowicz – członek Rady Naukowej Uniwersytetu Południowoczeskiego w Czeskich Budziejowiczach
14. Andrzej Filistowicz – Dziekan Wydziału Biologii i Hodowli Zwierząt
15. Ewa Łukaszewicz – sekretarz Polskiego Oddziału Światowego Stowarzyszenia Wiedzy Drobiarskiej (WPSA)
16. Ewa Łukaszewicz – członek 6 Grupy Roboczej „Reproduction” Światowego Stowarzyszenia Wiedzy Drobiarskiej (WPSA)
17. Ewa Łukaszewicz – prodziekan Wydziału Biologii i Hodowli Zwierząt
18. Krystyn Chudoba – redaktor merytoryczny Zeszytów Naukowych UP, serii Biologia i Hodowla Zwierząt
19. Krystyn Chudoba – prezes Oddziału Wrocławskiego PTTK
20. Andrzej Zachwieja – Dziekan Wydziału Biologii i Hodowli Zwierząt

Wyróżnienia i odznaczenia pracowników w latach 2002–2012

Tytuły honorowe

- Tadeusz Szulc – doktor *honoris causa* Akademii Rolniczej we Wrocławiu, 2006
- Tadeusz Szulc – doktor *honoris causa* Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, 2008
- Tadeusz Szulc – doktor *honoris causa* Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu, 2009
- Tadeusz Szulc – doktor *honoris causa* Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie, 2011

Członkostwo Akademii Nauk

- Tadeusz Szulc – Członek Słowackiej Akademii Nauk, 2003
- Andrzej Filistowicz – Członek Słowackiej Akademii Nauk, 2010

Odznaczenia państwowe

- Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski
 - Andrzej Filistowicz
 - Andrzej Hibner
 - Stanisław Jasek
 - Bożena Patkowska-Sokoła

- Medal Komisji Edukacji Narodowej
 - Janusz Kuźniewicz
 - Henryk Geringer de Oedenberg
 - Tadeusz Szulc
- Złoty Krzyż Zasługi
 - Krystyn Chudoba
 - Bożena Patkowska-Sokoła
- Srebrny Krzyż Zasługi
 - Piotr Nowakowski
 - Krystyn Chudoba
 - Paweł Gajewczyk
- Brązowy Krzyż Zasługi
 - Maciej Adamski
 - Damian Knecht

Nagrody

- Tadeusz Szulc – Nagroda Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, 2002
- Tadeusz Szulc – Nagroda Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, 2007
- Tadeusz Szulc – Nagroda Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, 2010
- Tadeusz Szulc – Nagroda Marymontu „Za zasługi dla nauki” – Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, 2012
- Tadeusz Szulc – Nagroda Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, 2012

Odnaczenia

Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu

- Medal za Zasługi dla Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu
 - Bronisława Chelmońska
 - Aleksander Dobicki
 - Janusz Kuźniewicz
 - Ryszard Ziemiański
 - Henryk Geringer de Oedenberg
 - Tadeusz Szulc
- Złoty Medal za Długoletnią Służbę
 - Ewa Łukaszewicz
 - Maria Lenarska
- Srebrny Medal za Długoletnią Służbę
 - Alicja Łoza
 - Marian Kuczaj

- Odznaka Zasłużony dla Uniwersytetu Przyrodniczego
 - Ewa Formicka
 - Barbara Dymkowska
 - Paweł Gajewczyk
 - Henryk Geringer de Oedenberg
 - Anna Jerysz
 - Ewa Jodkowska
 - Marzena Janczak
 - Piotr Nowakowski
 - Bożena Patkowska-Sokoła
 - Grażyna Siwak
 - Andrzej Zachwieja
 - Maria Chrzanowska
 - Ewa Łukaszewicz
 - Marian Kuczaj
 - Jolanta Jabłońska-Gierlicz
 - Maciej Adamski

Inne wyróżnienia

- Złoty Medal z Wyróżnieniem na 51. Światowej Wystawie Innowacji, Nauki i Nowych Technologii w Brukseli „Eureka 2002” za badania nad wykorzystaniem tłuszczu z mleka owczego w prewencji chorób nowotworowych
 - Bożena Patkowska-Sokoła, 2002
- Srebrny Medal na Międzynarodowej Wystawie Innowacji, Wdrożeń i Nowych Technologii I-TEX
 - Bożena Patkowska-Sokoła, Malezja 2003
- Srebrny medal na Międzynarodowej Wystawie Wynalazczości – Salon International des Inventions Geneve za: „Badania nad wykorzystaniem tłuszczu mleka owczego w prewencji chorób nowotworowych”
 - Bożena Patkowska-Sokoła, 2004
- Stypendium Fundacji Nauki Polskiej
 - Anna Zielak-Steciwo, 2009
- Medal JG Mendla za zasługi dla Uniwersytetu im. Mendla w Brnie
 - Andrzej Filistowicz
- Medal za zasługi dla Słowackiego Uniwersytetu w Nitrze
 - Andrzej Filistowicz
- Medal za zasługi dla Uniwersytetu Południowoczeskiego w Czeskich Budziejowicach
 - Andrzej Filistowicz
- Odznaka „Zasłużony dla Politechniki Wrocławskiej”
 - Tadeusz Szulc
 - Andrzej Filistowicz

- Medal „Za zasługi dla rolnictwa i rozwoju wsi”
 - Wiesław Poznański, 2004
 - Stanisław Jasek, 2004
 - Piotr Gajewczyk, 2004
 - Tadeusz Szulc, 2008
- Medal im. Prof. Koubka za zasługi w rozwoju genetyki i doskonalenia zwierząt gospodarskich, Uniwersytet Południowoczeski w Czeskich Budziejowicach
 - Andrzej Filistowicz, 2005
 - Tadeusz Szulc, 2008
 - Stanisław Jasek, 2008
- Medal 50-lecia Tradycji Inseminacji w Łowiczu
 - Andrzej Filistowicz, 2006
 - Tadeusz Szulc, 2011
- Medal 40-lecia Akademii Podlaskiej w Siedlcach
 - Andrzej Filistowicz, 2010
- Medal 60-lecia Instytutu Zootechniki PIB w Balicach
 - Andrzej Filistowicz, 2010
 - Tadeusz Szulc, 2010
- Medal 40-lecia Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt Uniwersytetu Techniczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy
 - Andrzej Filistowicz, 2011
- „Nagroda Centaur” Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka oraz Stowarzyszenia Obszarów Wiejskich w Poznaniu
 - Tadeusz Szulc, 2005
- Medal 100-lecia „Za Zasługi w rozwoju oceny i hodowli bydła mlecznego na Dolnym Śląsku”
 - Andrzej Filistowicz, 2005
 - Tadeusz Szulc, 2005
 - Andrzej Hibner, 2005
- Medal „60-lecia Politechniki Łódzkiej”
 - Tadeusz Szulc, 2005
- Medal Władysława Grabskiego SGGW Warszawie
 - Tadeusz Szulc, 2005
- Statuetka 60-lecia Politechniki Śląskiej
 - Tadeusz Szulc, 2005
- Medal 60-lecia Śląskiego Okręgu Wojskowego
 - Tadeusz Szulc, 2005
- Medal Okolicznościowy Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie
 - Tadeusz Szulc, 2005
- Medal Kuratora Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu
 - Tadeusz Szulc, 2005

- Nagroda Parlamentu Studentów Rzeczypospolitej Polskiej „PROSTUDENT”
– Tadeusz Szulc, 2005
- Wyróżnienie – Nagroda Prezesa Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Tanecznego
– Tadeusz Szulc, 2005
- List Prezydenta RP – podziękowanie za prace przy uchwalaniu ustawy „Prawo o Szkolnictwie Wyższym”
– Tadeusz Szulc, 2005
- Statuetka „Głubczyckiego Lwa”
– Ryszard Ziemiński, 2005
- Medal 100-lecia Oceny Wartości Użytkowej Bydła
– Ryszard Ziemiński, 2005
- Medal „Zasłużony dla Akademii Techniczno-Rolniczej w Bydgoszczy”
– Tadeusz Szulc, 2006
- Medal „Zasłużony dla łowiectwa dolnośląskiego”
– Tadeusz Szulc, 2006
- Srebrny Medal Samorządu Rolniczego w Opolu
– Henryk Geringer de Oedenberg, 2007
- Złota Odznaka Polskiej Federacji Hodowców Bydła Mlecznego. Polska Federacja Hodowców i Producentów Mleka
– Tadeusz Szulc, 2008
- Medal „Zasłużony dla Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie”
– Tadeusz Szulc, 2008
- Medal zasłużony dla Akademii Rolniczej w Szczecinie
– Andrzej Filistowicz, 2008
- Srebrny medal na Międzynarodowej Wystawie Wynalazczości Salon International des Inventions Geneve” za badania „Complexe naturek bioactif de lipide pour la lutte contre des maladies du système cardiovasculaire”
– Bożena Patkowska-Sokoła, Robert Bodkowski, Zygmunt Usydus, Wiesława Walisiewicz-Niedbalska, Zbigniew Dobrzański, 2009
- Srebrny medal na Międzynarodowej Wystawie Wynalazczości Salon International des Inventions Geneve” za badania „Complément alimentaire riche en isomères bioactifs pour réduire l’adiposité chez les animaux de ferme”
– Bożena Patkowska-Sokoła, Robert Bodkowski, Wiesława Walisiewicz-Niedbalska, Zbigniew Dobrzański, Katarzyna Zygałdik, 2009
- Special Prize from President Korea Promotion Association to Wrocław University of Environmental and Life Science from Poland for commending excellent efforts to create invention(s) exhibited at 37th International Exhibition of Inventions, New Techniques and Products of Geneva
– Bożena Patkowska-Sokoła, Robert Bodkowski, 2009

- Złoty medal na III Międzynarodowej Wystawie Wynalazków i Inowacji IWIS 2009 za „Naturalny Bioaktywny Kompleks Lipidowy (N-BKL), bogaty w kwasy tłuszczowe: omega 3 (EPA i DHA), izomery kwasu linolowego (CLA) w prewencji chorób układu krążenia”
 - Bożena Patkowska-Sokoła, Robert Bodkowski, Zygmunt Usydus, Wiesława Walisiewicz-Niezbalska, Ewa Sokoła, Zbigniew Dobrzański, 2009
- Srebrny medal na III Międzynarodowej Wystawie Wynalazków i Inowacji IWIS 2009 za „Dodatek paszowy bogaty w bioaktywne izomery kwasu linolowego (CLA) jako czynnik zmniejszający otluszczenie u zwierząt hodowlanych”
 - Bożena Patkowska-Sokoła, Robert Bodkowski, Wiesława Walisiewicz-Niezbalska, Zbigniew Dobrzański, Katarzyna Zygałlik, 2009
- Nagroda I stopnia w Konkursie Wrocławskiej Rady FSNT NOT „Za wybitne osiągnięcia w dziedzinie techniki” w 2008 r. za „Dodatek paszowy stosowany w żywieniu zwierząt gospodarskich mający na celu obniżenie ich otluszczenia”. Wrocław
 - Bożena Patkowska-Sokoła, Robert Bodkowski, Wiesława Walisiewicz-Niezbalska, Stanisław Tronina, 2009
- Złoty Medal Samorządu Rolniczego, Izba Rolnicza w Opolu
 - Stanisław Jasek, 2009
- Odznaka Polskiego Związku Hodowców Koni
 - Henryk Geringer de Oedenberg, 2010
- Srebrny medal „Zasłużony dla obronności kraju”
 - Tadeusz Szulc, 2012
- Medal Wydziału Ekonomiczno-Rolniczego Uniwersytetu w Czeskich Budziejowicach
 - Tadeusz Szulc, 2012
- Medal Słowackiej Akademii „Za zasługi dla nauki”
 - Tadeusz Szulc, 2012

Pracownicy otrzymali w tym czasie siedemnaście nagród indywidualnych i zespołowych Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu.

Wydawnictwa zwarte – książki, skrypty i podręczniki

- Filistowicz A., 2004. Planowanie i organizacja hodowli zwierząt gospodarskich. Wydawnictwo Akademii Rolniczej we Wrocławiu.
- Knecht D., 2005. Związki gospodarcze i grupy producenckie. Wydawnictwo Wyższej Szkoły Zarządzania Edukacja, Wrocław.
- Knecht D., 2009. Agroturystyka w agrobiznesie. Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa.
- Knecht D., 2010. Uwarunkowania integracji w agroturystyce. Wydawnictwo Wyższej Szkoły Zarządzania Edukacja, Wrocław.
- Knecht D., 2012. Grupy producentów rolnych w Polsce ze szczególnym uwzględnieniem producentów trzody chlewnej. Stan i perspektywy rozwoju. Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu.
- Knecht D., Knecht M., 2005. Marketing w turystyce i rekreacji. Wydawnictwo „Maria”, Nowa Ruda.
- Kołąkowski E., Bednarski W., Bielecki S., Patkowska-Sokoła B. (współ.), 2005. Enzymatyczna modyfikacja składników żywności. Wydawnictwo Akademii Rolniczej w Szczecinie.
- Krzymowski T., Chełmońska B. (współ.), 2007. Biologia rozrodu zwierząt. T. 1. Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn.
- Kuczaj M., 2002. Hodowla bydła i produkcji mleka. Wydawnictwo AR we Wrocławiu.
- Kuczaj M., 2006. Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt (dawny zootechniczny) i jego absolwenci 1951–2006. Wydawnictwo AR we Wrocławiu.
- Kuczaj M., 2010. Hodowla bydła. Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu.

- Kuźniewicz J., Filistowicz A., 2006. Chów i hodowla nutrii. Wydawnictwo Akademii Rolniczej we Wrocławiu.
- Litwińczuk Z., Szulc T. (red.), Borkowska D., Dorynek Z., Dobicki A., Grodzki H., Guliński P., Kamieniecki P., Litwińczuk A., Pogorzelska J., Sawa A., Wroński M., Ziemiński R., Zwolińska-Bartczak I., 2005. Hodowla i użytkowanie bydła. Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne, Warszawa.
- Niżnikowski R., Nowakowski P. (współ.), 2011. Hodowla, chów i użytkowanie owiec. Wydawnictwo Wieś Jutra, Warszawa.
- Nowicki B., Jasek S., Maciejowski J., Nowakowski P., Pawlina E., 2011. Rasy zwierząt gospodarskich. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Pawlina E., Geringer de Oedenberg H., Kosowska B., Kruszyński W., 2006. Genetyka zwierząt. Przewodnik do ćwiczeń. Wyd. V uzupełnione. Wydawnictwo Akademii Rolniczej we Wrocławiu, Wrocław.
- Řehout V., Kúbek A., Filistowicz A., 2005. Geneticky modifikované organizmy. Genetické zdroje. Wydawnictwo Agronomická fakulta Mendelova zemědělská a lesnická univerzita Brno.
- Strzeżek J., Chełmońska B. (współ.), 2007. Biologia rozrodu zwierząt. T. 2. Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn.
- Szulc T. (red.), Białecki I., Chmielewska E., Gembicki M., Jóźwik J., Kraśniewski A., Kurzyński G., Marciniak Z., Pawlikowski J.M., Podlaski S., Śliwa M., Świątek J., Walczyk Z., Wąsowicz M., Woźnicki J., Wójcicka M., 2007. Jakość kształcenia w szkołach wyższych. Oficyna Wydawnicza Politechniki Wrocławskiej, Wrocław.
- Szulc T. (red.), Filistowicz A., Hoszka H., Jasek S., Łukaszewicz E., Nowakowski P., 2005. Chów i Hodowla zwierząt. Wydawnictwo Akademii Rolniczej we Wrocławiu.
- Szulc T. (red.), Lenarska M., Łoza A., Rosińska-Moskal I., 2010. Mleko. Biologia, chemia, analizy. Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu.
- Szulc T., 2012. Tajemnice mleka. Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu.

Publikacje w czasopismach na liście JCR oraz w „Medycynie Weterynaryjnej”

- Adamski M., 2010. Kalkulation der Körperbestandteile Eiweiß, Fett und Wasser Kühen unterschiedlicher Kondition mit Hilfe der Harnstoffmethode. Tierärztliche Umschau, 11, 417–420.
- Adamski M., Kucharska A.Z., Sokół-Łętowska A., Szumny A., Wińska K., Janczak M., 2010. Chromatograficzna analiza lotnych związków aromatycznych 11 kultywarów pigwowca pośredniego (*Chaenomeles superba*). Przem. Chem. 4, t. 89, 550–553.
- Adamski M., Kupczyński R., Chladek G., Falta D., 2011. Influence of propylene glycol and glycerin in Simmental cows in periparturient period on milk yield and metabolic changes. Archiv für Tierzucht 54, 3, 238–248.
- Adamski M.P., Kowalczyk A.M., Łukaszewicz E.T., Korzeniowska M., 2011. Effect of sex and inclusion of dried distillers grains with solubles on slaughter yield and meat characteristics of Pekin ducks. Brit. Poultr. Sci. 2011, 52 (6), 742–749.
- Bodkowski R., Janczak M., Knecht D., 2007. The influence of raw and thermally processed sunflower seeds on the composition of lamb meat and its sensory value. Anim. Sci. vol. 1, 16–17.
- Bodkowski R., Patkowska-Sokoła B., 2009. Einfluss der Ernährung auf des Fettsäurenprofil von Lämmern – Effect von isomerisiertem, mit konjugierten Linolsäuren angereichertem Sonnenblumenöl auf die Fettzusammensetzung unterschiedlicher Gewebe bei Lämmern. Fleischwirtschaft, 9, 119–122.

- Bodkowski R., Patkowska-Sokoła B., 2009. Senkung des Fettgehalts im Fleisch von Lämmern – Fettreduzierung bei Lämmern durch den Einsatz von isomerisiertem Sonnenblumenöl, angereichert mit konjugierten Linolsäuren (CLA). *Fleischwirtschaft*, 8, 90–93.
- Bodkowski R., Patkowska-Sokoła B., 2012. Modification of fatty acids composition of lambs' fat by supplementation isomerised grapeseed oil (part I). *Anim. Sci. Papers and Rep.* (po recenzji przyjęta do druku).
- Bodkowski R., Patkowska-Sokoła B., 2012. Reduction of body fatness and meat fat content in lambs by supplementation of isomerised grapeseed oil (part II). *Anim. Sci. Papers and Rep.* (po recenzji przyjęta do druku).
- Bodkowski R., Patkowska-Sokoła B., Janczak M., 2007. Effect of raw and heat-treated sunflower seeds supplementation on the fatty acids composition of lamb fat. *Anim. Sci.* vol. 1, 18–19.
- Bodkowski R., Patkowska-Sokoła B., Walisiewicz-Niedbalska W., 2008. Effect of supplementing isomerised poppy seed oil with high concentrate of linoleic isomer t10,c12 and c9,t11 on fat level in sheep milk and its fatty acids profile. *Zuchtungskunde* 80 (5), 420–427.
- Bodkowski R., Usydus Z., Szlinder-Richter J., Patkowska-Sokoła B., 2009. Technologia pozyskiwania olejów rybnych kwasów z rodziny omega-3 i zabezpieczenie ich przed zmianami oksydacyjnymi. *Przem. Chem.* 5, 548–552.
- Boland T.M., Brophy P.O., Callan J.J., Quinn P.J., Nowakowski P., Crosby T.F., 2005. The effects of mineral supplementation to ewes in late pregnancy on colostrum yield and immunoglobulin G absorption in their lambs. *Livestock Production Science*, 97, 2–3, 141–150.
- Boland T.M., Keane N., Nowakowski P., Brophy P.O., Crosby T.F., 2005. High mineral and vitamin E intake by pregnant ewes lowers colostral immunoglobulin G absorption by the lamb. *J. Anim. Sci.* 83, 871–878.
- Calin-Sanchez A., Szumny A., Figiel A., Jałoszyński K., Adamski M., Carbonel-Barachina A.A., 2010. Effects of vacuum level and microwave power on rosemary volatile composition during vacuum-microwave drying. *J. Food Eng.* vol. 103, Issue 2., 219–227.
- Chełmońska B., Jerysz A., Łukaszewicz E., Kowalczyk A., 2007. The effect of proctodeal gland foam, and depth and frequency of artificial insemination on fertility and hatchability of Japanese quail (*Coturnix japonica*). *Turkish J. Vet. Anim. Sci.* 31 (3), 171–178.
- Chełmońska B., Jerysz A., Łukaszewicz E., Kowalczyk A., Malecki I., 2008. Semen collection from Japanese Quail (*Coturnix japonica*) using a teaser female. *Turkish J. Vet. Anim. Sci.* 32, 19–24.
- Chełmońska B., Łukaszewicz E., Kowalczyk A., Jerysz A., 2006. The effect of DMA level on morphology and fertilising ability of Japanese quail (*Coturnix japonica*) spermatozoa. *Theriogenology*, 65 (2), 451–458.

- Chmielewska J., Sowiński J., Nowakowski P., 2012. Przerób sorga cukrowego na bio-
etanol. *Przem. Chem.*, 91 (5), 703–705.
- Ciereszko A., Kowalczyk A., Łukaszewicz E., Krzywiński A., Kobus A., Dietrich G.,
2009. Sperm characteristics of male hybrid from a cross between male Black Gro-
use *Tetrao tetrix* and female *Capercaillie T. urugallus*. *Ornis Fennica*, 86, 149–152.
- Czyż K., Dobrzański Z., Patkowska-Sokoła B., Chojnacka K., Nowakowski P.,
2012. Badania fizykochemiczne preparatów nanotechnologiczno-mineralnych.
Przem. Chem. 91 (5), 720–724.
- Czyż K., Patkowska-Sokoła B., Filistowicz A., Janczak M., Bodkowski R., 2012. The
analysis of hair coat of dachshund of longhaired, shorthaired and wirehaired
variety. *Bull. of Veterinary Institute in Puławy* (po recenzji, w druku).
- Dobicki A., Preś J., Łuczak W., Szyrner A., 2005. Wpływ dodatku suszonych drożdży
piwnych na przyrosty masy ciała, wskaźniki fizjologiczno-biochemiczne
krwi i rozwój drobnoustrojów żwacza cieląt. *Med. Wet.* 61 (8), 946–949.
- Dobicki A., Preś J., Zachwieja A., Mordak R., Jakus W., 2007. Wpływ preparatów
drożdżowych na wybrane parametry biochemiczne krwi i skład mleka krów.
Med. Wet. 63 (8), 955–959.
- Dobrzański Z., Zygałlik K., Patkowska-Sokoła B., Nowakowski P., Janczak M., Sob-
czak A., Bodkowski R., 2010. Efektywność nanosrebra i sorbentów mineralnych
w redukcji amoniaku z odchodów zwierzęcych. *Przem. Chem.* 89 (4), 348–351.
- Dolińska B., Suszka-Świstek A., Dragan S., Ryszka F., Kołacz R., Patkowska-Sokoła
B., 2010. The influence of prolactin on bone mineral density (BMD) and some
biochemical markers of ovariectomized rats. *Czech J. Anim. Sci.* 55, 83–88.
- Evans A.C.O., Forde N., O’Gorman G.M., Zielak A.E., Lonergan P., Fair T., 2008.
Use of microarray technology to profile gene expression patterns important for
reproduction in cattle. *Reproduction in Domestic Animals*, 43 (2), 359–367.
- Filistowicz A., Dobrzański Z., Przysiecki P., Nowicki S., Filistowicz A., 2011. Con-
centration of heavy metals in hair and skin of silver and red foxes (*Vulpes vul-
pes*). *Environmental Monitoring and Assessment* 182, 477–484, DOI 10.1007/
s10661-011-1891-3.
- Filistowicz A., Przysiecki P., Nowicki S., Filistowicz A., Durkalec M., 2012. Content
of copper, chromium, nickel, lead, and zinc in hair and skin of farm foxes in
Wielkopolska District. *Polish J. Environ. Studies*, Vol. 21 No. 4, 865–869.
- Forde N., Mihm M., Canty M.J., Zielak A.E., Baker P., Parker S., Lonergan P., Smith
G.W., Coussens P.M., Ireland J.J., Evans A.C.O., 2008. Differential expression of
signal transduction factors during ovarian follicle development; a role for beta-
glycan and FIBP in granulosa cells function in cattle. *Physiol. Genom.* 33 (2),
193–204.
- Gajewczyk P., Korniewicz D., Kołacz R., Dobrzański Z., Korniewicz A., 2010. Re-
sponse of pregnant and lactating sows to reduced protein content in complete
compound feed. *Polish J. Vet. Sci.* Vol. 13, No. 4, 755–763.

- Gajewczyk P., Szurko J., 2007. Slaughter value and physicochemical traits of hybrid fatteners' meat. *Anim. Sci.* vol. 1, 45–46.
- Gołaszewska E., Filistowicz A., Nowicki S., Nawrocki Z., Przysiecki P., Filistowicz A., 2012. Wpływ typu zachowania samic lisa polarnego (*Vulpes lagopus*) na wyniki użytkowości reprodukcyjnej. *Rocz. Nauk. PTZ*, t. 8, 3, 55–62.
- Howis M., Chorbiński P., Janiszewska K., Nowakowski P., 2011. Skuteczność stosowania kwasu szczawiowego w rodzinach pszczelich do usuwania roztoczy *Varroa destructor*. *Med. Wet.* 67, 757–759.
- Howis M., Chorbiński P., Nowakowski P., 2012. Physical damage to the chitin plate and position of *Varroa destructor* on hive bottoms after use of different varroacidal treatments. *Med. Wet.* 68 (10), 607–611.
- Huang J.F., Pingel H., Guy G., Łukaszewicz E., Baéza E., Wang S.D., 2012. A century of progress in waterfowl production, and a history of the WPSA Waterfowl Working Group. *World's Poultry Sci. J.* 68, 551–563.
- Ireland J.J., Zielak-Steciwo A.E., Jimenez-Krassel F., Folger J., Bettegowda A., Schetz D., Walsh S., Mossa F., Knight P.G., Smith G.W., Lonergan P., Evans A.C., 2009. Variation in the ovarian reserve is linked to alterations in intrafollicular estradiol production and ovarian biomarkers of follicular differentiation and oocyte quality in cattle. *Biology of Reproduction*, 80 (5), 954–964.
- Janiszewska K., Aniołowska M., Howis M., Nowakowski P., 2011. Kompozycja wolnych aminokwasów jako marker źródła pochodzenia miodów. *Przem. Chem.* 90 (5), 806–808.
- Janiszewska K., Aniołowska M., Nowakowski P., 2012. Free Amino Acids Content of Honeys from Poland. *Pol. J. Food Nutr. Sci.*, 62 (2), 85–89.
- Jastrzębska M., Cwynar P., Polechonski R., Skwarka T., 2010. The content of heavy metals (Cu, Cd, Ni, Zn) in common reed (*Phragmites australis*) and floating pondweed (*Potamogeton natans*). *Polish J. Environ. Stud.* 19, 1, 243–246.
- Jodkowska E., Dudek K., 2003. Znaczenie pomiarów temperatury powierzchni ciała w użytkowaniu koni. *Med. Wet.* 59 (7), 575–579, 584–587.
- Jodkowska E., Dudek K., Przewoźny M., 2011. The Maximum Temperatures (Tmax) Distribution on the Body Surface of Sport Horses. *J. Life Sci.*, 5, 35–38.
- Juszczak J., Hibner A., Ziemiński R., Tomaszewski A., 2003. Przyczyny oraz konsekwencje przedwczesnego brakowania krów. *Med. Wet.* 59, 5, 2003, 432–435.
- Kassner J., Chełmońska B., Adamski R., Kowalczyk A., Chełmońska-Soyta A., 2006. Ultrastructure of the Japanese Quail (*Coturnix coturnix*) and chicken (*Gallus domesticus*) frozen and thawed spermatozoa. *Acta Biologica Cracoviensis, s. Botanica*, vol. 48, suppl. 1.
- Kinal S., Korniewicz A., Jamroz D., Ziemiński R., 2005. Dietary effects of zinc, copper and manganese chelates and sulphates on dairy cows. *J. Food, Agric. & Environ.* 3 (1), 167–171.

- Klimowicz M., Łukaszewicz E., Dubiel A., 2005. Effect of collection frequency on quantitative and qualitative characteristics of pigeon (*Columba livia*) semen. *British Poultry Sci.*, 46, 3, 361–365.
- Knecht D., 2007. Improvement of production quality through better organization of meat plant. *Anim. Sci. Vol. 1*, 64–65.
- Knecht D., Janczak M., Bodkowski R., 2007. Improvement of slaughter material quality thanks to cooperation between producer groups and meat plants. *Animal Science*, vol. 1, 66–67.
- Knecht D., Jankowska A., Zaleśny G., 2012. The impact of gastrointestinal parasites infection on slaughter efficiency in pigs. *Vet. Parasitol. Vol. 184*, Issue 2–4, 291–297.
- Knecht D., Jasek S., Procak A., Krzyżewski P., 2004. Skuteczność unasienniania loch knurami czystej rasy i mieszańcami. *Med. Wet.* 60 (11), 1208–1211.
- Knecht D., Popiołek M., Zaleśny G., 2011. Does meatiness of pigs depend on the level of gastro-intestinal parasites infection? *Prev. Vet. Med.* 99, 234–239.
- Kosowska B., Bednarek-Tupikowska G., Geringer de Oedenberg H., Januszewski A., Tokarska M., Brzezińska K., 2003. Badania funkcji i znaczenia amyloidogenego polipeptydu wysepkowo-trzustkowego (IAPP) o właściwościach hormonalnych. *Med. Wet.* 575–579.
- Kowalczyk A., 2008. The effect of cryopreservation process on morphology and fertilising ability of japanese quail (*Coturnix japonica*) spermatozoa. *Cryoletters*, 29 (3), 199–208.
- Kowalczyk A., Chrzanowska M., Adamski M., Łukaszewicz E., 2007. The effect of crossbreed between Canada Goose (*Branta canadensis* L.) males and White Kołuda® geese females on slaughter value and carcass tissue composition of progeny. *Anim. Sci.* 1, 70–71.
- Kowalczyk A., Chrzanowska M., Łukaszewicz E., Korzeniowska M., Bobak Ł., 2007. Chemical composition and fatty acid profile of breast and leg muscles of cross-breed hybrids of Canada Goose (*Branta canadensis* L.) and White Kołuda® geese. *Anim. Sci.* 1, 72–73.
- Kowalczyk A., Łukaszewicz E., 2012. The possibility of obtaining intergeneric hybrids via White Kołuda® (*Anser anser* L.) goose insemination with fresh and frozen-thawed Canada goose (*Branta canadensis* L.) gander semen. *Theriogenology*, 77, 507–513.
- Kowalczyk A., Łukaszewicz E., Adamski M., Kuźniacka J., 2012. Carcass composition and meat characteristics of Pekin ducks in relation to age at slaughter and level of maize distiller's dried grains with solubles diets. *J. Anim. Feed Sci.* 21, 157–167.
- Kowalczyk A., Łukaszewicz E., Rzońca Z., 2012. Successful preservation of capercaillie (*Tetrao urogallus* L.) semen in liquid and frozen states. *Theriogenology*, 77, 899–907.

- Kowalska-Górska M., Zygadlik K., Dobrzański Z., Patkowska-Sokoła B., Kowalski Z., 2010. Metody otrzymywania nanozwiązków i ich praktyczne zastosowania. *Przem. Chem.* 89 (4), 430–433
- Kuczaj M., 2002. Dynamika zmian wydajności i składu chemicznego mleka krów pierwiastek czarno- i czerwono-białych w Polsce. *Med. Wet.* 58, 4, 295–297.
- Kuczaj M., 2002. Wielkość wymion krów czarno- i czerwono-białych w aspekcie ich przydatności do doju maszynowego. *Med. Wet.* 58, 7, 552–555.
- Kuczaj M., 2002. Wpływ rasy i laktacji krów mlecznych na wybrane cechy mleka. *Med. Wet.* 58, 8, 628–631.
- Kuczaj M., 2002. Zmiany w funduszu genowym i wydajności mlecznej populacji aktywnej krów pierwiastek w Polsce. *Med. Wet.* 59, 4, 295–297.
- Kuczaj M., 2004. Analiza wartości użytkowej krów rasy czarno-białej importowanych z Holandii i ich rówieśnic ras czarno- i czerwono-białej odchowanych w kraju. *Med. Wet.* 60, 12, 1317–1319.
- Kuczaj M., 2009. Efektywność użytkowania mlecznego i rozplodowego krów ras czerwono-białych w różnych systemach utrzymania. *Med. Wet.* 65, 2, 137–140.
- Kuczaj M., Blicharski P., 2005. Porównanie wydajności mlecznej krów rasy czarno- i czerwono-białej utrzymywanych w tych samych warunkach środowiskowych. *Med. Wet.* 61 (3), 293–296.
- Kuczaj M., Janik-Dubowiecka A., Szulc T., Zachwieja A., 2006. Wpływ rasy i genotypu krów oraz liczby komórek somatycznych na wybrane cechy siary. *Med. Wet.* 62 (12), 1403–1406.
- Kuczaj M., Kupczyński R., Stefaniak T., Szulc T., 2008. Influence of the genotype of cows on their fertility and economical value. *Med. Wet.* 64 (8), 998–1002.
- Kuczaj M., Preś J., Kinal D., Szulc T., Twardoń J., Waclaw Ł., 2011. Przemiany w żwaczu kwasów tłuszczowych paszy i ich wpływ na skład chemiczny tłuszczu mleka. *Med. Wet.* 67 (12), 818–823.
- Kuczaj M., Zielak A., Blicharski P., 2008. The reasons of Polish Holstein-Friesian breed cows culling in a high yield herd. *Med. Wet.* 64, 10, 1205–1208.
- Kupczyński R., Adamski M., Falta d., Chládek G., Kruszyński W., 2011. The influence of condition on the metabolic profile of Czech Fleckvieh cows in the perinatal period. *Archiv für Tierzucht* 54, 5, 457–467.
- Kupczyński R., Adamski M., Falta D., Roman A., 2012. The efficiency of propolis in post – colostral dairy calves. *Archiv Tierzucht*, 55, 315–324.
- Kupczyński R., Bodarski R., Janeczek W., Kuczaj M., 2012. Effect of glycerol and propylene glycol supplementation on metabolic parameters and production performance in periparturient period of dairy cows (Wpływ podawania gliceryny i glicerolu propylenowego w okresie okołoporodowym krów na ich parametry metaboliczne i wskaźniki produkcyjne). *J. Anim. & Vet. Advances*, 7, 2, 88–94.10.3923/aj.2012.88.94.

- Kupczyński R., Janeczek W., Kinal S., Kuczaj M., 2011. Wykorzystanie alg morskich w modyfikacji profilu kwasów tłuszczowych mleka krów. *Med. Wet.* 67 (5), 304–308.
- Kupczyński R., Kuczaj M., Szołtysik M., Stefaniak T., 2012. Influence of fish oil, palm oil and glycerol on milk fatty acid composition and metabolism in cows during early lactation. *Archiv Tierzucht* (przyjęta do druku).
- Łuczyszka D., Nowakowski P., Szewczyk A., Pruski K., Howis M., 2012. Electric Properties in Commodity – Science Evaluation of Honey. *Acta Agrophysica*, 19 (4), 749–759.
- Łukaszewicz E., 2002. An effective method for freezing White Italian gander semen. *Theriogenology*, 55, 19–27.
- Łukaszewicz E., 2003. Podatność nasienia gęsiorów białych kołudzkich na proces mrożenia w czterech kolejnych pokoleniach. *Med. Wet.* 59 (10), 909–913.
- Łukaszewicz E., 2006. Characteristics of fresh gander semen and its susceptibility to cryopreservation in six generations derived from geese inseminated with frozen-thawed semen. *CryoLetters*, 27 (1), 51–58.
- Łukaszewicz E., 2010. Artificial insemination in geese. *World's Poultry Sci. J.* 66 (4), 647–657.
- Łukaszewicz E., Adamski M., Kowalczyk A., 2008. Correlations between body measurements and tissue composition of oat-fattened White Kołuda geese at 17 weeks of age. *British Poultry Sci.* 49 (1) 21–27.
- Łukaszewicz E., Chrzanowska M., Jerysz A., Chełmońska B., 2004. Attempts on freezing the greylag (anser anser L.) gander semen. *Anim. Reprod. Sci.* vol. 80, 163–173.
- Łukaszewicz E., Jerysz A., Kowalczyk A., Adamski M., 2007. Effect of feed supplementation with organic selenium and vitamin E on slaughter yield, musculature and fatness of oat-fattened White Kołuda® geese. *Anim. Sci.* 1, 76–77.
- Łukaszewicz E., Jerysz A., Partyka A., Siudzińska A., 2008. Efficacy of evaluation of rooster sperm morphology using different staining methods. *Research in Vet. Sci.* 2008, 26 (4), 331–340.
- Łukaszewicz E., Kowalczyk A., Adamski M., Kuźniacka J., 2011. Growth parameters and meat quality of Pekin ducks fed on different level of dried distillers grains with solubles. *Archiv für Tierzucht*, 54, 557–566.
- Łukaszewicz E., Kowalczyk A., Jerysz A., 2007. Effect of feed supplementation with organic selenium and vitamin E on physicochemical properties of liver, breast and leg muscles of oat-fattened White Kołuda® geese. *Anim. Sci.* 1, 78–79.
- Łukaszewicz E., Kowalczyk A., Jerysz A., 2011. The effect of sex and feed supplementation with organic selenium and vitamin E on the growth rate and zoome-trical body measurements of oat-fattened White Kołuda® geese. *Turkish J. Vet. Anim. Sci.* 35 (6), 43–442.

- Łukaszewicz E., Kowalczyk A., Rzońca Z., 2010. Successful semen collection from Capercaillie (*Tetrao urogallus* L.) kept in aviary system. *Ornis Fennica*, 87.
- Łukaszewicz E., Kowalczyk A., Rzońca Z., 2011. Characteristics of fresh semen of captive-bred capercaillie *Tetrao urogallus* L. *Zoo Biol.* 30 (6), 672–680.
- Łukaszewicz E., Kowalczyk A., Rzońca Z., 2011. Successful semen collection from Capercaillie (*Tetrao urogallus* L.) kept in an aviary system. *Ornis Fennica*, 88, 110–115
- Łukaszewicz E., Kruszyński W., 2003. Evaluation of fresh and frozen-thawed gander semen of individual ganders by assessment of spermatozoa motility and morphology. *Theriogenology*, 59, 1627–1640.
- Łukaszewicz E., Kruszyński W., Fujihara N., 2003. Effect of age on quality of fresh and frozen-thawed semen in White Italian ganders. *Asian J. Androl.* 5 (2), 89–93.
- Neuberg-Zuchowicz K., Geringer de Oedenberg H., 2011. Zmiany parametrów hematologicznych koni startujących w dsyscyplinie skoków przez przeszkody w rocznym cyklu treningowym. *Med. Wet.* 67 (11), 765–769.
- Newlacił I., Demkowicz M., Paczyńska K., Kuropka P., Szulc T., 2012. Factors affecting ultrasound evaluation of intramuscular fat content in *musculus longissimus dorsi* of beef bulls. *A. Anim. Sci.* (w druku).
- Nowak W., Mikuła R., Kasprowicz-Potocka M., Ignatowicz M., Zachwieja A., Paczyńska K., Pecka E., 2012. Effect of cow nutrition in the far-off period on colostrum quality and immune response of calves. *Bull. Vet. Inst. Puław*, 56, 241–246.
- Nowak W., Mikuła R., Zachwieja A., Paczyńska K., Pecka E., Drzazga K., Ślósarz P., 2012. The impact of cow nutrition i the dry period on colostrum quality and immune status of calves. *Polish J. Vet. Sci.* 15, 77–82.
- Nowak W., Potkański A., Zachwieja A., Szulc T., Wylegała S., Werwińska K., 2005. Wpływ dodatku ekstraktu ziół w żywieniu na poziom immunoglobulin w surowicy i wyniki wychowu cieląt. *Med. Wet.* 2005, 61 (9), 1049–1051.
- Nowakowski P., Czyż K., Dobrzański Z., Patkowska-Sokoła B., Bodkowski R., 2011. Wpływ dodatku nanosrebra na kształtowanie się parametrów fizykochemicznych środowiska w obiekcie inwentarskim. *Przem. Chem.* 90 (5), 961–964.
- Nowakowski P., Łuczycka D., Howis M., Janiszewska K., Pruski K., 2012. Źródła pochodzenia miodu a jego wybrane cechy fizykochemiczne. *Acta Agrophysica*, 19 (3), 641–651.
- Nowakowski P., Patkowska-Sokoła B., Bodkowski R., Szulc T., Kinal S., Walisiewicz-Niedbalska W., Usyduś Z., 2012. Modyfikacja składu chemicznego produktów mleczarskich. *Przem. Chem.* 91 (5), 906–911.
- Pacoń J., Sołtysiak Ł., Nicpoń J., Janczak M., 2006. Występowanie pasożytów wewnętrznych u lisa rudego na wybranych terenach Dolnego Śląska. *Med. Wet.* 61 (1), 67–69.

- Partyka A., Łukaszewicz E., Nizański W., 2011. Flow cytometric assessment of fresh and frozen-thawed Canada goose (*Branta canadensis*) semen. *Theriogenology*, 76 (5), 843–850.
- Partyka A., Łukaszewicz E., Nizański W., 2012. Effect of cryopreservation on sperm parameters, lipid peroxidation and antioxidant enzymes activity in fowl semen. *Theriogenology*, 77, 1497–1504.
- Partyka A., Łukaszewicz E., Nizański W., 2012. Lipid peroxidation and antioxidant enzymes activity in avian semen. *Anim. Repr. Sci.* 134, 184–190.
- Partyka A., Łukaszewicz E., Nizański W., Twardoń J., 2011. Detection of lipid peroxidation in frozen-thawed avian spermatozoa using C11-BODIPY581/591. *Theriogenology*, 75 (9), 1623–1629.
- Partyka A., Nizański W., Łukaszewicz E., 2010. Evaluation of fresh and frozen-thawed fowl semen by flow cytometry. *Theriogenology*, 74 (6), 1019–1027.
- Patkowska-Sokoła B., Bodkowski R., Walisiewicz-Niedbalska W., Zieliński S., 2007. The influence of isomerised plant oils with high content of conjugated dienes of linoleic acids c9, t11 and t11, c12 on the fat reduction in the carcass and meat of lamb. *Am. J. Agri. Biol. Sci.* 2 (4), 224–233.
- Patkowska-Sokoła B., Dobrzański Z., Osman K., Bodkowski R., Zygałlik K., 2009. The content of chosen chemical elements in wool of sheep of different origins and breed. *Archiv Fur Tierzucht*, 52, 4, 410–418.
- Patkowska-Sokoła B., Walisiewicz-Niedbalska W., Usydus Z., 2010. Opracowanie kompozycji bioaktywnego kompleksu lipidowego obniżającego poziom aterogennych wskaźników lipidowych krwi. *Przem. Chem.* 89 (4), 304–310.
- Pecka E., Dobrzański Z., Zachwieja A., Szulc T., Czyż K., 2011. Studies of composition and major protein level in milk and colostrum of mares. *Anim. Sci. J.* doi: 10.1111/j.1740-0929.2011.00930.x.
- Pecka E., Zachwieja A., Góralska-Kowalska M., 2012. Poziom wybranych makroelementów oraz seleniu w siarze krów w zależności od ich wieku oraz liczby komórek somatycznych. *Przem. Chem.* 91, 5, 926–928.
- Pękala J., Patkowska-Sokoła B., Bodkowski R., Dobrzański Z., Nowakowski P., Steining M., Lochyński S.T., 2011. Zastosowanie metod spektroskopowych do oznaczania zawartości L-karnityny w mleku. *Przem. Chem.* 90 (5), 978–982.
- Pękala J., Patkowska-Sokoła B., Bodkowski R., Jamroz D., Nowakowski P., Lochyński S.T., Librowski T., 2011. L-Carnitine – Metabolic Functions and Meaning in Humans Life. *Current Drug Metabolism*, 12, 667–678.
- Piekarska J., Kuczaj M., Wereszczyńska M., Gorczykowski M., Janeczko K., Płoneczka-Janeczko K., 2012. Occurrence of tapeworms of the family *Anoplocephalidae* in herds of dairy cattle in Lesser Poland and in Lower Silesia, Poland. *Annals of Parasitol.* 58 (2), 97–99.

- Popiołek M., D. Knecht, Boruta O., Kot M., 2009. Effect of breeding conditions, phenology, and age on the occurrence of helminths in pigs. *Bull. Vet. Institute in Puławy*, 53, 2, 213–220.
- Popiołek M., Knecht D., Szczęsna-Staśkiewicz J., Czerwińska-Rożałow A., 2010. Helminths of the wild boar (*Sus scrofa* L.) in natural and breeding conditions A preliminary study. *Bull. Vet. Institute in Puławy*. 54, 161–166.
- Pospieszny N., Adamski M., Kuropka P., 2009. Wpływ żywienia krów w okresie ciąży na rozwój zwoju dalszego nerwu błędnego u nowo narodzonych cieląt. *Med. Wet.* 65 (11), 792–796.
- Pospieszny N., Kuryszko J., Juszczak M., Adamski M., 2010. Morphological and histological analysis of the mandibular gland and sublingual glands in prenatal period of the pig. *Bull. Vet. Institute in Puławy*. 54, 351–355.
- Przysiecki P., Filistowicz A., Filistowicz A., Fuchs B., Nawrocki Z., Řeuhot V., Rząsa A., Nowicki S., 2010. Effect of addition of yeast (*Saccharomyces cerevisiae*) and herb preparation to feed on selected physiological indicators, growth rate and pelt quality of growing arctic foxes. *Anim. Sci. Papers and Reports*, 28, 3: 261–270.
- Pytlewski J., Antkowiak I., Adamski M., Kučera J., Skrzypek R., 2012. Factors associated with hygienic quality of bulk tank milk produced in central Poland. *An. Anim. Sci.* vol. 12, no.2, 227–235. DOI: 10.2478/v10220-012-0019-1
- Rybnik P., Horbańczuk J., Łukaszewicz E., Malecki I., 2012. The ostrich (*Struthio camelus*) ejaculate – effects of the method of collection, male age, month of the season and daily frequency. *British Poultry Sci.* 53 (1), 134–140.
- Rybnik P.K., Horbańczuk J.O., Naranowicz H., Łukaszewicz E., Malecki I.A., 2007. Semen collection in the ostrich (*Struthio camelus*) using a dummy or a teaser female. *British Poultry Science*, 48 (5), 635–643.
- Siudzińska A., Łukaszewicz E., 2008. Effect of semen extenders and storage time on sperm morphology of four chicken breeds. *J. Appl. Poultry Research*, 17 (1), 101–108.
- Siudzińska A., Łukaszewicz E., 2008. The effect of breed on freezability of semen of fancy fowl. *Anim. Sci. Papers and Reports*, 26 (4), 331–340.
- Skiba G., Raj S., Poławska E., Pastuszewska B., Eliminowska-Wenda G., Bogucka J., Knecht D., 2012. Profile of fatty acids, muscle structure and shear force of musculus longissimus dorsi (MLD) in growing pigs as affected by energy and protein or protein restriction followed by realimentation. *Meat Sci.* (in press, accepted manuscript, available online 27 February 2012).
- Skrobanek P., Unold O., Walkowicz E., Maciejewski H., Dobrowolski M., 2011. Study on the impact of affinity on the results of data mining in biological populations. *Lecture Notes in Computer Science* (przyjęte do publikacji).
- Skrzypczak E., Szulc K., Demkowicz M., Knecht D., Jankowska-Mąkosa A., Buczyński J.T., Babicz M., 2012. The influence of the different content of prote-

- in fractions in sows' milk in piglet rearing. *African J. Biotechnol.* Vol. 11 (64), 12781–12786, DOI: 10.5897/AJB11.3685.
- Skrzypczak M., Maciejewski H., Walkowicz E., Unold O., Skrobanek P., Dobrowolski M., 2011. Dealing with Missing Data in Biological Population Database – Comparison of Methods. *Lecture Notes in Computer Science* (przyjęte do publikacji)
- Sobczak A., Dobrzański Z., Zygałlik K., 2010. Hydroksyapatyt otrzymywany na drodze kalcynacji szlamów kostnych w piecu obrotowym. *Przem. Chem.* 89 (8), 916–919.
- Soroko M., Henklewski R., Filipowski H., Jodkowska E., 2012. The effectiveness of thermographic analysis in equine orthopedics. *J. Equine Vet. Sci.* (zaakceptowane do publikacji).
- Soroko M., Jodkowska E., 2011. Przydatność badań termograficznych w lecznictwie i użytkowaniu koni. *Med. Wet.* 67, 397–401.
- Szulc K., Skrzypczak E., Buczyński J.T, Stanisławski D., Jankowska-Mąkosza A., Knecht D., 2012. Evaluation of fattening and slaughter performance and determination of meat quality in Żłotnicka Spotted pigs and their crosses with the Duroc breed. *Czech J. Anim. Sci.* 57 (3), 95–107.
- Szulc K., Skrzypczak E., Panek A., Knecht D., Jankowska A., Sobek Z., Stanisławski D., 2011. Analysis of reproduction and litter performance of the Żłotnicka Spotted breed and its different crossbreeds. *Italian J. Anim. Sci.* Vol 10, No 4, 184–187.
- Szulc T., Demkowicz M., Newlacił I., Bobak Ł., 2012. Technology of acquisition aseptic concentrates of cow colostrum and its use in the feeding of calves after birth. *Czech J. Anim. Sci.* (w druku).
- Szulc T., Demkowicz M., Nizański W., Mrowiec J., 2012. The effect of lambs supplementation with cow colostrum and cow colostrum protein concentrate obtain in ultrafiltration process on their immune status. *An. Anim. Sci.* (w druku).
- Szulc T., Pawelska-Góral M., 2007. Effect of metionine and fishmeal added to the diet of cows with different beta-lactoglobulin genotypes on the composition and physical properties of milk. *Livestock Science*, doi:10.1016/j.livsci.2007.11.003.
- Szulc T., Pawelska-Góral M., Bohdanowicz-Zazula M., Czyż K., 2010. Effect of wheat gluten and extracted soybean meal added to the diet of cows with different kappa-casein genotypes on the composition and physical properties of milk. *Anim. Sci. Papers and Reports*, vol. 28, no. 3, 219–228.
- Szulc T., Pawelska-Góral M., Hajduk K., 2009. Effect of wheat gluten and extracted, protected soybean meal addiction to the diet of cows with different beta-lactoglobulin genotypes on the composition and physical properties of milk. *Czech J. Anim. Sci.* 54 (8) 341–348.

- Szumny A., Adamski M., Wińska K., Kucharska A.Z., Sokół-Łętowska A., Biesiada A., Carbonell-Barrachina A.A., 2012. Analiza chromatograficzna lotnych frakcji 14 kultywarów bazylii (*Ocimum basilicum* L.). *Przem. Chem.* 5, 91, 1000–1003.
- Szumny A., Adamski M., Wińska K., Mączka W., Nowakowski P., 2012. Skład chemiczny olejków eterycznych z barszczu Mantegazziego (*Heracleum mantegazzianum*). *Przem. Chem.* 5, 91, 1024–1027.
- Szumny A., Adamski M., Wińska., Mączka W., 2010. Identyfikacja związków steroidowych i olejków eterycznych z *Lycoperdon perlatum*. *Przem. Chem.* 4, 89, 550–553.
- Tomaszewski A., Hibner A., Zachwieja A., Tesyna E., Chládek G., 2007. Zmiany w zawartości tłuszczu i białka w mleku krów wysoko wydajnych. *Med. Wet.* 63 (7), 850–853.
- Unold O., Dobrowolski M., Maciejewski H., Skrobanek P., Walkowicz E., 2011. A GA-based Wrapper Feature Selection for Animal Breeding Data Mining. *Lecture Notes in Computer Science* (przyjęte do publikacji).
- Usyduś Z., Bodkowski R., Szlinder-Richert J., Patkowska-Sokoła B., Dobrzański Z., 2012. Zastosowanie aminopropylowej ekstrakcji kolumnowej do wzbogacania oleju rybnego w kwasy omega-3. *Przem. Chem.* 91 (5), 1043–1048.
- Wajda S., Szulc T., Daszkiewicz T., Burczyk E., Winarski R., Matusevičius P., 2012. Efficacy of DDGS – supplemented diets in the intensiva fattening of young bulls. *Veterinaryja ir zootechnika (Vet Med. Zoot.)*, 59 (81), 80–85.
- Walawski K., Ziemiński R., Novokszonov A., Czarnik U., Zabolewicz T., Pareek C.S., 2003. Association between beta-laktoglobulin and kappa-casein polymorphism and variability of milk performance traits in Polish Black-and-White cow population maintained in different milk productivity herds. *An. Anim. Sci. Vol.* 3, No. 2, 243–253.
- Walisiewicz-Niedbalska W., Patkowska-Sokoła B., Bodkowski R., Różycki K., 2004. The influence of linoleic acid and its isomers in goat diet on the composition of fatty acid in goat milk fat. *Archiv fur Tierzucht*, 47, 103–107.
- Walisiewicz-Niedbalska W., Patkowska-Sokoła B., Gwardiak H., Szulc T., Bodkowski R., Różycki K., 2012. Potencjalne surowce do otrzymywania bioaktywnych pochodnych tłuszczowych. *Przem. Chem.* 91 (5), 1058–1063.
- Walisiewicz-Niedbalska W., Patkowska-Sokoła B., Lipkowski A.W., Bodkowski R., Dobrzański Z., Gwardiak H., Różycki K., 2009. Kwas linolowy ze sprzężonymi wiązaniami podwójnymi w modyfikowanych olejach roślinnych i w tłuszczu mlekowym. *Przem. Chem.* 5, 579–582.
- Walisiewicz-Niedbalska W., Patkowska-Sokoła B., Różycki K., Gwardiak H., Bodkowski R., 2011. Synteza biologicznie aktywnych izomerów kwasu linolowego z wykorzystaniem katalizatora tlenkowego. *Przem. Chem.* 90 (5), 1058–1060.

- Walkowicz E., Unold O., Maciejewski H., Skrobanek P., 2011. Zoometric indices in Silesian horses in the years 1945–2005. *Ann. Anim. Sci.* Vol. 11, No. 4, 555–565.
- Warchałowski M., Nowakowski P., 2012. Przegląd metod ochrony małych przeżuwaczy przed atakiem drapieżników. *Ochrona Środowiska i Zasobów Naturalnych*, 52, 123–130.
- Wertelecki T., Łukaszewicz E., Jamroz D., 2002. Ocena rozwoju piskląt gęsi pochodzących po inseminacji nasieniem świeżym i mrożonym. *Med. Wet.* 58 (11), 890–894.
- Wierzbicki H., Filistowicz A., 2003. Grading standards and their effect on estimates of variance components and genetic trends in the silver fox (*Vulpes vulpes* L.). *J. Anim. F. Sci.* 12, 189–197.
- Wierzbicki H., Filistowicz A., Jagusiak W., 2004. Breeding value evolution in Polish fur animals: Statistical description of fur coat and reproduction traits – relationship and inbreeding. *Czech J. Anim. Sci.*, 49 (1), 16–27.
- Wierzbicki H., Peura J., Filistowicz A., Przysiecki P., 2007. Economic weights for litter size and fur coat traits of arctic fox in Poland. *J. Anim. F. Sci.* 2007, 16, 140–152.
- Wierzbicki H., Przysiecki P., Gorajewska E., Filistowicz A., 2005. Adaptation of the arctic fox (*Alopex lagopus*) to the new environmental conditions. *Med. Wet.* 61 (8), 914–918.
- Zachwieja A., Chrzanowska J., Szulc T., Dobicki A., 2002. Poziom immunoglobulin w surowicy krwi cieląt w zależności od cech fizykochemicznych siary i jej aktywności hamującej działanie tripsyny. *Med. Wet.* 58, 12, 989–991.
- Zachwieja A., Chrzanowska J., Szulc T., Dvořák J., Dobicki A., 2002. Wpływ genetycznego polimorfizmu β -laktoglobuliny na właściwości siary krów oraz poziom immunoglobulin w surowicy krwi cieląt. *Med. Wet.* 58, 11, 874–876.
- Zatoń-Dobrowolska M., Čitek J., Filistowicz A., Řehout V., Szulc T., 2007. Genetic distance between the Polish Red, Czech Red and German Red cattle estimated based on selected loci of protein coding genes and DNA microsatellite sequences. *Anim. Sci. Papers and Rep.* 25, 1, 45–54.
- Zatoń-Dobrowolska M., Filistowicz A., 2002. Dystans genetyczny między populacjami lisa polarnego a lisa pospolitego na podstawie polimorfizmu transferyny. *Med. Wet.* 59 (9), 821–825.
- Zielak A.E., Canty M.J., Forde N., Coussens P.M., Smith G.W., Lonergan P., Ireland J.J., Evans A.C.O., 2008. Differential expression of genes for transcription factors in theca and granulosa cells following selection of a dominant follicle in cattle. *Molecular Reproduction Development*, 75: 904–914.
- Zielak A.E., Canty M.J., Forde N., Coussens P.M., Smith G.W., Lonergan P., Ireland J.J., Evans A.C.O., 2007. Identification of novel genes associated with dominant follicle development in cattle. *Reproduction Fertility Development*, 19 (8) 967–975.

Spis treści

Słowo wstępne	6
Baza lokalowa i działalność organizacyjna Instytutu	9
Działalność dydaktyczna Instytutu	13
Zakres działalności naukowej jednostek	19
Dorobek naukowy, dydaktyczny i popularyzacja badań	27
Konferencje naukowe	35
Stopnie i tytuły naukowe	37
Laboratoria dydaktyczne i badawcze Instytutu	43
Rolnicze zakłady doświadczalne	49
Współpraca z instytucjami naukowymi w kraju i za granicą oraz z gospodarką	53
Studenckie koła naukowe Instytutu Hodowli Zwierząt	57

Ważniejsze funkcje naukowe, społeczne i organizacyjne pracowników Instytutu.	61
Wyróżnienia i odznaczenia pracowników w latach 2002–2012	63
Wydawnictwa zwarte – książki, skrypty i podręczniki	69
Publikacje w czasopismach na liście JCR oraz w „Medycynie Weterynaryjnej”.	71